

**ZATVORENI DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND
ERICSSON NIKOLA TESLA**

Godišnje izvješće
za godinu koja je završila
31. prosinca 2021. godine

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Izvješće poslovodstva	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu godišnjeg izvješća	5
Izvješće neovisnog revizora	6
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	11
Izvještaj o financijskom položaju	12
Izvještaj o promjenama u neto imovini Fonda	13
Izvještaj o novčanim tokovima	14
Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda	15
Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda	16
Bilješke uz finansijske izvještaje	17

1. Poslovne aktivnosti

Predmet poslovanja Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (dalje: Društvo za upravljanje) je isključivo osnivanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova i upravljanje tim fondovima u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18).

Na dan 31. prosinca 2021. godine Društvo za upravljanje je upravljalo sa slijedećim obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima:

- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C,
- Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond,
- Raiffeisen zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Hrvatskog liječničkog sindikata,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond T-HT.

Osnivanje i djelovanje dobrovoljnih mirovinskih fondova do 20. veljače 2014. godine bilo je regulirano Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koji je u Republici Hrvatskoj donesen 20. svibnja 1999. godine, te izmjenama i dopunama tog zakona u narednim godinama. Dana 20. veljače 2014. godine na snagu je stupio Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18) (u nastavku „Zakon“) te je od navedenog datuma poslovanje dobrovoljnih mirovinskih fondova uređeno posebno od poslovanja obveznih mirovinskih fondova.

Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla („Fond“ ili „ETK“) je osnovan je kao zaseban subjekt bez pravne osobnosti radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosu članova i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, u skladu s odredbama Zakona. Fond je 1. rujna 2004. godine dobio odobrenje za rad, a s radom je započeo 21. veljače 2005. godine.

Tablica: broj članova i imovina pod upravljanjem Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine

Fond	Broj članova	Neto imovina pod upravljanjem (mil. HRK)
ETK	2.023	43,90
Tržišni udio	4,40%	3,17%

Društvo za upravljanje primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Ulaganjem sredstava Fonda Društvo za upravljanje poštuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik.

1. Poslovne aktivnosti (nastavak)

Investicijski cilj Fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova Fonda u svrhu povećanja vrijednosti imovine Fonda na dugi rok radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda, a u skladu sa Zakonom. Fond ima umjereni konzervativni profil rizika koji proizlazi iz ciljane strukture ulaganja te najvećeg dopuštenog statutarnog ograničenja ulaganja u prenosive vlasničke vrijednosne papire, direktno ili indirektno putem ulaganja u imovinu definiranu Prospektom Fonda.

Tablica: struktura ulaganja Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine

Vrsta imovine	Udio
Dionice i dionički fondovi	40,61%
Obveznice i obveznički fondovi	48,23%
Novac, potraživanja i obveze	11,16%
Ukupno	100,00%

Udio inozemne imovine Fonda na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 30,59% (31. prosinca 2020.: 25,99%).

Prinos koji Fond ostvaruje rezultat je upravljačke politike Društva za upravljanje. U 2021. godini Fond je ostvario prinos od 9,59% (2020.: -0,52%). Prosječan prinos od osnutka Fonda do 31. prosinca 2021. godine iznosi 6,86% (31. prosinca 2020.: 6,69%) i izražen je na godišnjoj razini.

Prinos Fonda predstavlja postotnu razliku između cijene udjela na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa.

2. Financijski rezultat

Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine iznosila je 43,90 milijuna kuna (31. prosinca 2020.: 34,79 milijuna kuna) te je ista porasla za 26% u odnosu na kraj prethodne godine.

Prema klasifikaciji financijskih instrumenata, u ukupnoj imovini fonda sa 27,58% (2020.: 34,30%) sudjeluje financijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka sudjeluje sa 49,10% (2020.: 41,02%).

Obveze Fonda sastoje se najvećim dijelom, 84,73% (2020.: 93%), od obveza s osnove upravljačke naknade.

U strukturi prihoda najznačajnija stavka prihoda su neto nerealizirani dobici financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

3. Budući razvoj Fonda

Društvo za upravljanje će upravljati Fondom u svoje ime i za zajednički račun članova Fonda na način da će prikupljati novčana sredstva uplatama doprinosa članova Fonda te ulagati ta sredstva u skladu sa Zakonom uz uvažavanje načela sigurnosti razboritosti i opreza, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, održavanja odgovarajuće likvidnosti, te zabrane sukoba interesa vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Cilj upravljanja Fondom je povećati vrijednost imovine Fonda isključivo u korist članova i radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda.

4. Otkup vlastitih dionica

Društvo za upravljanje u 2021. i 2020. godini nije otkupljivalo vlastite dionice.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo za upravljanje u ime i za račun Fonda u 2021. godini nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

6. Podružnice Društva

Fond nema podružnice.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici

Društvo za upravljanje poštuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik. Fond ima umjereni konzervativni profil rizika koji proizlazi iz ciljane strukture ulaganja te najvećeg dopuštenog statutarnog ograničenja ulaganja u prenosive vlasničke vrijednosne papire, direktno ili indirektno putem ulaganja u imovinu definiranu Prospektom Fonda. Način upravljanja rizicima objašnjen je u *Bilješci 15: Financijski instrumenti i upravljanje rizicima*.

Sukladno zakonskim propisima Društvo za upravljanje može, u ime i za račun Fonda, koristiti terminske poslove, opcije i druge financijske izvedenice ukoliko se oni koriste samo u cilju zaštite imovine Fonda ili za efikasno upravljanje imovinom Fonda.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, koji uključuje kamatni rizik, cjenovni rizik i tečajni rizik, te kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika. Društvo za upravljanje nastoji upravljati tržišnim rizicima Fonda na način da diverzificira ulaganja te prati razinu tržišnih rizika u portfelju na dnevnoj bazi.

Kamatni rizik

Fond je izložen kamatnom riziku koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom. Na izještajni datum ulaganja Fonda uglavnom su sačinjavali dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom, a utjecaj kamatnog rizika na imovinu Fonda prikazan je u *Bilješci 15: Financijski instrumenti i upravljanje rizicima*.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice uvrštene na uređeno tržište te u udjele u investicijskim fondovima vezane uz dioničke indekse ili kada isti ulažu u vlasničke vrijednosnice. Utjecaj cjenovnog rizika na imovinu Fonda prikazan je u *Bilješci 15: Financijski instrumenti i upravljanje rizicima*.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik

Fond može ulagati u financijske instrumente nominirane u stranoj valuti. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja kune u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda. Kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku koriste se terminski ugovori. U 2021. godini Društvo za upravljanje je ugovaralo devizne forward transakcije u ime i za račun Fonda u svrhu zaštite imovine Fonda od tečajnog rizika. Utjecaj tečajnog rizika na imovinu Fonda prikazan je u *Bilješci 15: Financijski instrumenti i upravljanje rizicima*.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospjeća. Također, kreditni rizik proizlazi iz mogućnosti da suprotna ugovorna strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze. Na izještajni datum kreditnom riziku bila je izložena sljedeća financijska imovina: novac i novčani ekvivalenti, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja. Kreditni rizik dužničkih vrijednosnica se većinom odnosi na ulaganja u obveznice Republike Hrvatske te manjim dijelom na ulaganja u dužničke vrijednosne papire koje izdaju druge države i korporativni izdavatelji. Na izještajni datum utjecaj kreditnog rizika na imovinu Fonda bio je vrlo nizak. Kreditni rizik koji proizlazi iz nepodmirenih transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na mali broj transakcija kod kojih nije ugovorena isporuka uz plaćanje.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da se prodajom financijske imovine ne ostvare cijene koje su približno jednake fer vrijednosti te imovine (rizik likvidnosti imovine) ili rizik nemogućnosti uravnoteženja kratkoročnih platežnih mogućnosti s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane (rizik novčanog tijeka). S obzirom da se ulaganja Fonda sastoje uglavnom od državnih dužničkih vrijednosnih papira, ulaganja u domaće i strane investicijske fondove te u dionice, te da se u sadašnjim tržišnim uvjetima takvi vrijednosni papiri mogu lako prodati, ali uzimajući u obzir veličinu Fonda, na datum izještavanja rizik likvidnosti imovine bio je vrlo nizak. S obzirom da je na datum izještavanja Fond imao značajna novčana sredstva i kratkoročne novčane ekvivalente koji su bili značajno veći od kratkoročnih obveza Fonda te da su se putem repo ugovora mogla uzajmiti dodatna novčana sredstva u cilju ostvarivanja potrebne likvidnosti, na izještajni datum rizik likvidnosti novčanog tijeka bio je vrlo nizak.

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu godišnjeg izvješća

---

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“) dužna je osigurati da za svaku finansijsku godinu finansijski izvještaji Zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda Ericsson Nikola Tesla (u nastavku „Fond“) budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18) (u nastavku „Zakon“) i Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 104/17 i 98/20) (u nastavku „Pravilnik“), tako da će prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijsko stanje Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine kao i njegove rezultate poslovanja za svako prezentirano razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava Društva za upravljanje očekuje da će Fond u dogledno vrijeme raspolažati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave Društva za upravljanje pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće;

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i;
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fond nastaviti poslovanje, nije primjerena.

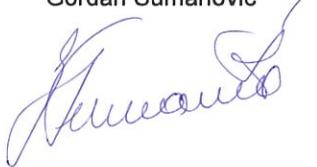
Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Fonda i dužna je pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Pored toga, Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za čuvanje imovine Fonda te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna i za pripremu i sadržaj Izvješća poslovodstva u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovodstva, sastavljeno je sukladno zahtjevima članka 21. Zakona o računovodstvu i odobreno je za izdavanje od strane Uprave Društva za upravljanje i potpisano je s tim u skladu. Finansijski izvještaji u nastavku odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje 31. ožujka 2022. godine, što je potvrđeno potpisom u nastavku.

U ime Uprave Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskom fondovima d.d., za Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fonda Ericsson Nikola Tesla:

Predsjednik Uprave

Gordan Šumanović

Članica Uprave

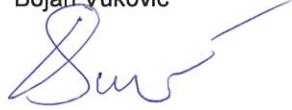
Eva Horvat

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59

Član Uprave

Bojan Vuković

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.

Petrinjska 59

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

31. ožujka 2022. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Imateljima udjela u Zatvorenom dobrovoljnem mirovinskom fondu Ericsson Nikola Tesla

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja fonda Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla („Fond“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda, izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda i izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Fonda u skladu s *Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti)* („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njemu, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

Društvo upisano u sudske registre Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; direktori društva: Marina Tonžetić, Dražen Nimčević, Katarina Kadunc; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ř. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)****Ključno revizijsko pitanje (nastavak)**

Vrednovanje financijske imovine	
Za računovodstveni okvir i računovodstvene politike vidjeti bilješku 2 „ <i>Pregled temeljnih računovodstvenih politika</i> ”, odjeljak „ <i>Financijski instrumenti</i> ”. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješke 3, 4 i 9 u priloženim financijskim izvještajima.	
Ključno revizijsko pitanje:	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:
<p>U svojim financijskim izvještajima Fond ima iskazanu financijsku imovinu klasificiranu u portfelj „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“, i financijsku imovinu klasificiranu u portfelj „po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“, a koja se sukladno Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 9 – <i>Financijski instrumenti</i>, mjeri po fer vrijednosti.</p> <p>Financijska imovina uključuje vrijednosnice kojima se aktivno trguje, ali i one vrijednosnice koje ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne određuje koristeći tržišne cijene.</p> <p>Posljedično, pogrešan izračun fer vrijednosti navedenih financijskih instrumenata može imati značajan utjecaj na neto vrijednost imovine Fonda.</p> <p>Mjerenje fer vrijednosti uključuje prosudbe i procjene od strane Uprave Društva za upravljanje, te može imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Fonda. Slijedom navedenog, odlučili smo uključiti vrednovanje financijske imovine kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine.</p>	<p>Naše revizijske procedure uključivale su provjeru adekvatnosti dizajna i provjera implementacije internih kontrola Društva za upravljanje i Fonda, provjera operativne učinkovitosti istih te neposredno testiranje fer vrijednost vrijednosnih papira iz portfelja „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ i portfelja „po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.</p> <p>Naši revizijski postupci uključivali su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provjeru operativne učinkovitosti dnevne interne kontrole između Društva i depozitarne banke preko koje Uprava Društva za upravljanje osigurava da je dnevna neto vrijednost imovine Fonda pod upravljanjem točna te priznata u primjero razdoblje; • Pregled i analizu portfelja vrijednosnih papira te provjeru jesu li vrijednosni papiri vrednovani u skladu s računovodstvenim politikama Fonda i sukladno primjenjivim računovodstvenim standardima, koji određuju vrednovanje imovine; • Usporedbu cijene na odabranom uzorku vrijednosnih papira kojima se trguje na aktivnom tržištu, po kojoj su cijeni vrednovani u izvještaju o financijskom položaju s javno dostupnom cijenom na dan 31. prosinca 2021. godine; • Procjenu adekvatnosti primjenjenog modela fer vrednovanja financijske imovine koja ne kotira na aktivnom tržištu i preračun njene cijene; • Pregled i analizu prepostavki korištenih u izračunu fer vrijednosti instrumenata koji ne kotiraju na aktivnom tržištu; • Pregled i usporedbu količina odnosno nominalne vrijednosti vrijednosnih papira, ovisno o vrsti vrijednosnog papira, s količinama odnosno nominalnim vrijednostima navedenim u konfirmaciji depozitarne banke Fonda i/ili Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD-a). • Pregled objava u financijskim izvještajima relevantnih za vrednovanje financijske imovine i provjera jesu li objave pripremljene u skladu s računovodstvenim politikama Fonda i sukladno primjenjivim računovodstvenim pravilima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostala pitanja

Financijske izvještaje Fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. godine revidirao je drugi revizor, koji je dana 31. ožujka 2021. godine izrazio nemodificirano mišljenje na financijske izvještaje.

Ostale informacije

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća poslovodstva Društva za upravljanje, koje je uključeno u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće poslovodstva potrebne objave navedene u članku 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće poslovodstva pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznавanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva za upravljanje odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva za upravljanje ili namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo za upravljanje.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)****Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja**

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva za upravljanje.
- Zaključujemo o primjerenošći korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva za upravljanje i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvještavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva za upravljanje nas je imenovala revizorom Fonda 22. travnja 2021. godine za potrebe revizije priloženih finansijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 1 godinu te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizijskom odboru Društva za upravljanje 31. ožujka 2022. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijiske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu za upravljanje i Fondu nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Katarina Kadunc
Direktor

Tihana Bažant
Ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.
31. ožujka 2022. godine
Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Konta skupine	Pozicija	Bilješke	2020.	2021.
	Neto realizirani dobici (gubici) finansijskih instrumenata	3	(185.078)	770.354
73	Realizirani dobici od finansijskih instrumenata	3	778.457	984.738
63	Realizirani gubici od finansijskih instrumenata	3	(963.535)	(214.384)
	Neto nerealizirani dobici (gubici) finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	45.679	2.677.462
72-62	Neto nerealizirani dobici (gubici) finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	4	261.541	2.397.775
71x-60x	Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	(215.862)	279.687
	Ostali prihodi		1.428.388	1.390.653
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	5	405.910	402.394
71y	Pozitivne tečajne razlike		835.935	673.438
74	Prihodi od dividendi	5a	186.542	314.789
75	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		-	-
76	Ostali prihodi		1	32
	Ostali finansijski rashodi		(790.418)	(667.253)
67	Rashodi od kamata		-	-
60y	Negativne tečajne razlike		(790.418)	(667.253)
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		-	-
68	Ostali rashodi s osnova ulaganja u finansijske instrumente		-	-
	Ostali rashodi		(386.456)	(489.342)
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	6	(363.648)	(455.849)
65	Naknada depozitaru	7	(6.162)	(7.109)
66	Transakcijski troškovi		(16.646)	(26.384)
64y	Umanjenje ostale imovine		-	-
69	Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda		-	-
	Dobit ili gubitak		112.115	3.681.874
	Ostala sveobuhvatna dobit		(211.448)	(254.782)
	<i>Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>		-	-
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri</i>		(211.448)	(254.782)
	- nerealizirani dobici/gubici		(211.448)	(254.782)
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		-	-
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio)</i>		-	-
	- dobici/gubici		-	-
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		-	-
	Ukupna sveobuhvatna dobit		(99.333)	3.427.092

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o finansijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

Konta skupine	Pozicija	Bilješke	31.12.2020.	31.12.2021.
	Imovina fonda			
10+18*	Novčana sredstva	8	4.032.709	4.943.050
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija		-	-
55+18*	Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnih papira		-	-
30+32+40+41+18*	Prenosivi vrijednosni papiri: - koji se vrednuju po fer vrijednosti a) kojima se trguje na uređenom tržištu b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje	9	27.830.419 23.269.433 23.269.433	31.725.822 26.428.161 26.428.161
50+18*	- koji se vrednuju po amortiziranom trošku	10	4.560.986	5.297.661
31+51	Instrumenti tržišta novca		-	-
33x	Udjeli UCITS fondova	11	2.609.263	6.724.790
33y	Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	11	274.079	547.088
34	Udjeli alternativnih investicijskih fondova		-	-
35	Izvedeni finansijski instrumenti		74.591	-
55	Ostala finansijska imovina		-	-
raz 1(osim kt 10)+39+49	Ostala imovina	12	1.949	8.387
	Ukupna imovina		34.823.010	43.949.137
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva		6.425.338	6.097.154
	Obveze fonda			
20	Obveze s osnove ulaganja u finansijske instrumente		-	-
21+28*	Finansijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	13	-	3.172
22+28*	Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		-	-
23	Obveze prema mirovinskom društvu		33.353	43.524
24	Obveze prema depozitaru		556	653
26	Obveze prema imateljima udjela		1.000	3.433
25+27+28*	Ostale obveze fonda		1.063	587
	Ukupno obveze fonda		35.972	51.369
	Neto imovina fonda		34.787.038	43.897.768
	Broj izdanih udjela		124.487,44	143.348,00
	Cijena udjela fonda		279,4422	306,2323
	Obveze fonda prema izvorima imovine			
90	Novčani primici		32.046.046	38.712.472
90x	Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana		28.254.914	34.357.063
90y	Novčani primici s osnove promjene članstva		88.508	104.221
90z	Novčani primici po osnovi državnih poticaja		3.702.624	4.251.188
93	Novčani izdaci		(11.357.107)	(12.339.895)
93x	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina		(10.661.866)	(11.644.654)
93y	Novčani izdaci s osnove promjene članstva		(30.073)	(30.073)
93z	Novčani izdaci zbog smrti člana		(665.168)	(665.168)
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		112.115	3.681.874
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		12.334.531	12.446.646
96	Rezerve fer vrijednosti		1.651.453	1.396.671
96x+96y	- fer vrijednost finansijske imovine		1.651.453	1.396.671
96z	-učinkoviti dio računovodstva zaštite		-	-
	Ukupno obveze prema izvorima imovine		34.787.038	43.897.768
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva		6.425.338	6.097.154

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u neto imovini Fonda
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	2020.	2021.
Dobit ili gubitak	112.115	3.681.874
Ostala sveobuhvatna dobit	(211.448)	(254.782)
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit)	(99.333)	3.427.092
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	4.598.285	6.102.149
Primici s osnove promjene članstva	-	15.713
Primici s osnove državnih poticaja	479.818	548.564
Izdaci s osnova isplata mirovina	(704.609)	(982.788)
Izdaci s osnove promjene članstva	-	-
Izdaci zbog smrti člana	(4.295)	-
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda	4.369.199	5.683.638
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda	4.269.866	9.110.730

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanim tokovima (direktna metoda)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

	2020.	2021.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(2.325.765)	(4.795.720)
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira	3.071.662	5.542.416
Izdaci za kupnju prenosivih vrijednosnih papira	(6.197.285)	(6.882.478)
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca	-	-
Izdaci za kupnju instrumenata tržišta novca	-	-
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova	2.373.853	968.662
Izdaci za kupnju udjela investicijskih fondova	(2.050.433)	(4.776.393)
Primici od ulaganja u izvedene finansijske instrumente	143.551	64.680
Izdaci za ulaganje u izvedene finansijske instrumente	-	(63.864)
Primici od dividendi	188.009	308.514
Primici od kamata	519.862	515.658
Izdaci za kamate	-	-
Primici po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	-	-
Izdaci po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o kupnji i ponovnoj prodaji	-	-
Izdaci od naknada za upravljanje	(360.552)	(445.678)
Izdaci za naknade depozitara	(6.161)	(7.012)
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove fonda	(10.568)	(16.348)
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	4.322.962	4.661.086
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	(4.320.665)	(4.664.963)
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti	4.366.199	5.686.072
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	4.599.945	6.104.583
Primici s osnove promjene članstva	-	15.713
Primici s osnove državnih poticaja	479.818	548.564
Izdaci s osnova isplata mirovina	(704.609)	(982.788)
Izdaci s osnove promjene članstva	-	-
Izdaci zbog smrti člana	(4.295)	-
Ostali primici iz finansijskih aktivnosti	-	-
Ostali izdaci iz finansijskih aktivnosti	(4.660)	-
Efekti promjene tečaja stranih valuta	(2.688)	20.029
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava	2.037.746	910.381
Novac na početku razdoblja	1.994.913	4.032.659
Novac na kraju razdoblja	4.032.659	4.943.040

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	Tekuće razdoblje	31.12.2020. (n)	31.12.2019. (n-1)	31.12.2018. (n-2)	31.12.2017. (n-3)
Neto imovina fonda	43.897.767	34.787.037	30.517.172	25.013.522	24.343.314
Broj udjela fonda	143.347.9500	124.487.4359	108.640.3633	97.462.2663	94.447.7332
Cijena udjela fonda	306,2323	279,4422	280,9009	256,6483	257,7438
	Tekuće razdoblje	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2017.
Prinos fonda	0,9587%	(0,5193)%	9,4497%	(0,4250)%	8,9017%
Pokazatelj ukupnih troškova	1,2896%	1,2766%	1,2641%	1,2891%	1,3110%
Pravne osobe za posredovanje u trgovaju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovaju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
ZAGREBAČKA BANKA D.D.		14,97%			0,00%
JANE STREET FINANCIAL LIMITED		18,77%			0,07%
BOFA SECURITIES (BAML)		26,07%			0,05%
BAADER BANK AG		17,47%			0,19%
FLOW TRADERS		10,43%			0,00%

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaj

Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

Metoda vrednovanja	Pozicije	Zadnji dan prethodne poslovne godine	% NAV	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	26.227.366	75,39	33.700.039	76,77
	.....od toga tehnikama procjene	12.141.085	34,90	10.313.696	23,49
	Financijske obveze	-	-	3.172	-
	.....od toga tehnikama procjene	-	-	3.172	-
Amortizirani trošak	Financijska imovina	8.595.644	24,71	10.249.098	23,35
	Financijske obveze	1.063	-	587	-
Ostale metode	Ostala imovina	-	-	-	-
	Ostale obveze	34.909	0,01	47.610	0,11

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI

Fond koji je predmet izvještavanja

Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla (u nastavku „Fond“) osnovan je kao zaseban subjekt bez pravne osobnosti radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosu članova i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18, u nastavku „Zakon“).

Fond je osnovan 2. prosinca 2004. godine, a započeo je s radom 21. veljače 2005. godine.

Nadzor nad Fondom obavlja Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (u nastavku „Agencija“).

Društvo za upravljanje Fondom

U skladu sa Statutom Fonda, te odredbama Zakona, Fondom upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“), sa sjedištem u Zagrebu. Društvo za upravljanje je registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu dana 27. rujna 2001. godine, a odobrenje za rad dobito je 5. studenog 2001. godine od Agencije. Društvo za upravljanje je u 100%-tnom vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb.

Dana 20. listopada 2014. godine Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom d.d. promijenilo je naziv u Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. i njemu je pripojeno Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.

Društvo za upravljanje odgovara za poslovanje Fonda, kao i za štetu počinjenu vlasnicima udjela uslijed kršenja Zakona i Statuta. Društvo za upravljanje Fondu zaračunava naknadu za upravljanje propisanu Zakonom.

Depozitar

Sukladno Zakonu, Društvo za upravljanje treba odabratи depozitara kojem će povjeriti čuvanje imovine Fonda. Depozitar Fonda do 17. svibnja 2021. je bila Addiko Bank d.d., Zagreb, a od 18. svibnja 2021. godine depozitar je Raiffeisenbank Austria d.d. (u nastavku „Depozitar“). Društvo za upravljanje je odgovorno za izračun vrijednosti imovine Fonda, a Depozitar za potvrdu izračuna Društva za upravljanje. U skladu sa Zakonom Depozitar Fondu zaračunava skrbničku naknadu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja

Strategija ulaganja Fonda je ostvarivanje primjerene stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Sukladno važećem Prospektu Fonda na datum izvještavanja, imovina Fonda isključivo se može sastojati od:

1. prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca:

- a) koji su uvršteni ili se njima trguje na uređenom tržištu u smislu zakona koji uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj, drugoj Državi članici ili državi članici Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u dalnjem tekstu: „OECD“) te
- b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, drugoj Državi članici ili državi članici OECD-a, koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost

2. nedavno izdanih prenosivih vrijednosnih papira, u koje Društvo u ime i za račun Fonda zadržava pravo ulagati, pod sljedećim uvjetima:

- a) prospekt izdanja navedenih vrijednosnih papira uključuje obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje u službenu kotaciju burze ili na drugo uređeno tržište koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost, te
- b) uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od izdanja, u protivnom će se prenosivi vrijednosni papiri smatrati neuvrštenima

3. udjela UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj Državi članici ili udjela UCITS, odnosno otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u državi članici OECD-a, pod sljedećim uvjetima:

- a) takvi investicijski fondovi dobili su odobrenje za rad od strane Agencije, odnosno nadležnog tijela Države članice ili nadležnog tijela države članice OECD-a s kojima je osigurana suradnja s Agencijom, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom
- b) razina zaštite za imatelje udjela takvih investicijskih fondova istovjetna je onoj koja je propisana za imatelje udjela UCITS fondova te su posebice propisi za odvojenost imovine, zaduživanje, davanje zajmova i prodaju prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca bez pokrića istovjetni zahtjevima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom
- c) o poslovanju takvih investicijskih fondova izvještava se u polugodišnjim i revidiranim godišnjim izvještajima kako bi se omogućila procjena imovine i obveza, dobiti i poslovanja tijekom izvještajnog razdoblja

4. udjela ili dionica u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionica ili poslovnih udjela u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima

Bilješke uz finansijske izvještaje
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

5. depozita kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj Državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanima zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija

6. izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima iz točke 1. ovoga poglavlja ili izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje izvan uređenih tržišta iz točke 1. ovoga poglavlja (neuvrštene OTC izvedenice), u koje Društvo u ime i za račun Fonda zadržava pravo ulagati, pod sljedećim uvjetima:

- a) temeljna imovina izvedenice sastoji se od finansijskih instrumenata obuhvaćenih točkama 1. i 2. ovoga poglavlja, finansijskih indeksa, kamatnih stopa, deviznih tečajeva ili valuta, u koje Fond može ulagati u skladu sa svojim investicijskim ciljevima navedenim u prospektu, odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona
- b) druge ugovorne strane u transakcijama s neuvrštenim (OTC) izvedenicama su institucije koje podliježu bonitetnom nadzoru te pripadaju kategorijama koje Agencija dodatno propisuje pravilnikom koji detaljnije određuje dozvoljena ulaganja Fonda, tržišta koja smatra uređenima te institucije koje se smatraju drugom ugovornom stranom i instrumente tržišta novca u koje je dopušteno ulagati
- c) neuvrštene (OTC) izvedenice podliježu svakodnevnom pouzdanom i provjerljivom vrednovanju te ih je u svakom trenutku moguće prodati, likvidirati ili zatvoriti prijebojnom transakcijom po njihovoј fer vrijednosti na zahtjev Fonda

7. instrumenata tržišta novca kojima se ne trguje na uređenim tržištima iz točke 1. ovoga poglavlja, ako su izdani pod sljedećim uvjetima:

- a) izdala ih je ili za njih jamči Republika Hrvatska, jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili središnja banka Republike Hrvatske, jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili središnja banka druge Države članice ili države članice OECD-a, Europska središnja banka, Europska unija ili Europska investicijska banka, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više Država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više članica OECD-a
- b) izdalo ih je društvo čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenim tržištima iz točke 1. ovoga poglavlja
- c) izdao ih je ili za njih jamči subjekt koji podliježe bonitetnom nadzoru nadležnog tijela Države članice u skladu sa zakonima koji uređuju tržište kapitala i poslovanje kreditnih institucija ili subjekt koji podliježe ili udovoljava pravilima nadzora nadzornog tijela država članica OECD-a koja su istovjetna onima propisanima zakonima koji uređuju tržište kapitala i poslovanje kreditnih institucija ili

Bilješke uz finansijske izvještaje
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

d) izdala ih je druga osoba koja ima odobrenje Agencije, pod uvjetom da ulaganja u takve instrumente podliježu zaštiti ulagatelja jednakoj onoj kojoj podliježu instrumenti iz podtočaka b) ili c) ove točke te pod uvjetom da je izdavatelj društvo čiji kapital i rezerve iznose najmanje 80 milijuna kuna i koje sastavlja i objavljuje svoje godišnje finansijske izvještaje u skladu s propisima kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika i primjena standarda finansijskog izvještavanja, da je izdavatelj subjekt koji se, unutar grupe društava koja obuhvaća jednu ili nekoliko društava čije su dionice uvrštene na neko od uređenih tržišta, bavi financiranjem te grupe, ili da je izdavatelj subjekt čiji je predmet poslovanja financiranje posebnih subjekata za sekuritizaciju koja koriste bankovne kreditne linije

8. novca na poslovnom računu Fonda otvorenog kod Depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja

9. druge vrste imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 8. ovoga poglavlja.

Iznimno od prethodnih točaka ovog poglavlja, imovina Fonda može biti uložena:

- a) u instrumente s dugoročnom perspektivom ulaganja, kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (MTP) ili organiziranim trgovinskim platformama (OTP)
- b) u instrumente koje izdaje ili za koje jamči Europska investicijska banka u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja, europskih fondova za dugoročna ulaganja, europskih fondova za socijalno poduzetništvo i europskih fondova poduzetničkog kapitala.

Agencija pravilnikom detaljnije određuje dozvoljena ulaganja dobrovoljnih mirovinskih fondova, tržišta koja smatra uređenima te institucije koje se smatraju drugom ugovornom stranom i instrumente tržišta novca u koje je dopušteno ulagati.

Fond ima umjereno konzervativni profil rizika koji definira ciljanu strukturu ulaganja na način da:

1. ciljani udio imovine Fonda koju čine prenosivi dužnički vrijednosni papiri, investicijski fondovi koji pretežito ulažu u finansijske instrumente s fiksnim prinosom, instrumenti tržišta novca, depoziti i novčana sredstva na računu Fonda, te potraživanja i obvezе Fonda iznosi 75% neto imovine Fonda,
2. ciljani udio imovine Fonda koju čine prenosivi vlasnički vrijednosni papiri, investicijski fondovi koji pretežito ulažu u vlasničke vrijednosne papire iznosi 25% neto imovine Fonda.

Udio imovine iz prethodnog stavka točke 2. može varirati, ovisno o tržišnim uvjetima, u rasponu od 0% do 55% neto imovine Fonda.

Korištenjem finansijskih izvedenica u svrhu efikasnog upravljanja imovinom, alokacija imovine Fonda će ostati u okvirima dopuštenih odstupanja od ciljane strukture.

Maksimalna naknada za upravljanje koju je moguće zaračunati iz imovine UCITS fondova i udjele ili dionice investicijskih fondova iznosi 2%.

Imovina Fonda mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava i Nadzorni odbor

Upravljačku strukturu Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. čine:

Uprava

Damir Grbavac – predsjednik Uprave; od 1. listopada 2004. godine do 31. prosinca 2021. godine

Gordan Šumanović – član Uprave; od 21. kolovoza 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine; predsjednik Uprave od 1. siječnja 2022. godine

Eva Horvat – član Uprave; od 21. listopada 2015. godine

Bojan Vuković – član Uprave; od 1. siječnja 2022. godine

Mladen Latković – prokurist; od 20. travnja 2017. godine

Nadzorni odbor

Anton Starčević – predsjednik Nadzornog odbora; od 21. kolovoza 2017. godine

Anita Cvanciger - zamjenica predsjednika Nadzornog odbora; od 24. travnja 2020. godine

Dubravko Lukač – član Nadzornog odbora; od 30. lipnja 2015. godine

mr. sc. Zvonimir Savić – član Nadzornog odbora; od 8. kolovoza 2019. godine

Peter Žilinek – član Nadzornog odbora; od 19. prosinca 2017. godine

Revizorski odbor

Anton Starčević; predsjednik Odbora za reviziju; od 30. siječnja 2018. godine

Dubravko Lukač; zamjenik predsjednika Odbora za reviziju; od 30. siječnja 2018. godine

Zvonimir Savić; član Odbora za reviziju; od 3. rujna 2019. godine

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnova za pripremu - Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18) i Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 104/17 i 98/20) izdanom od strane Agencije. Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („MSFI“). Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim odredbama Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za finansijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te u dijelu prezentacije izvještaja o finansijskom položaju i računu dobiti i gubitka koji su pripremljeni u sukladno pravilniku Agencije.

Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s MSFI usvojenim od strane EU, u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva se na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2021. godine.

Agencija je Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN br. 128/17, 114/18, 2/20) („Pravilnik“) propisala kako je Fond dužan propisati u računovodstvenim politikama načela i osnove za priznavanje, mjerjenje te prestanak priznavanja imovine i obveza Fonda. Agencija se u Pravilniku poziva na odredbe vezane uz priznavanje i mjerjenje finansijskih instrumenata sukladno MSFI-ju 9: *Finansijski instrumenti* („MSFI 9“), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2018. godine, osim ranije spomenutih odstupanja vezanih uz izračun očekivanih kreditnih gubitaka. Obzirom da fond fer vrednuje imovinu, smatra da priznavanje i mjerjenje ne odstupa značajno od zahtjeva MSFI-ja 9.

Pravilnikom je uvedena mogućnost odstupanja od MSFI-ja u računovodstvenim politikama dobrovoljnih mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj budući da dozvoljava određena izuzeća od pravila mjerjenja koja su propisana MSFI-jem 9, a odnose se na finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, pri čemu društva za upravljanje mirovinskim fondovima mogu odabrati da mirovinski fondovi pod njihovim upravljanjem priznaju kreditne gubitke samo za finansijsku imovinu za koju postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti. Navedeno izuzeće znači kako mirovinski fondovi priznaju umanjenje vrijednosti samo za nastale kreditne gubitke.

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. odlučilo je primijeniti ovo izuzeće od MSFI-a 9 za sve fondove kojima upravlja.

Ovi finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 31. ožujka 2022. godine.

Osnova za mjerjenje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala finansijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povjesnom trošku.

Agencija je „Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda“ („Pravilnik“) propisala kako je Društvo za upravljanje dužno propisati u računovodstvenim politikama načela i osnove za priznavanje, mjerjenje i prestanak priznavanja imovine i obveza mirovinskog fonda. Istim Pravilnikom, Agencija se poziva na odredbe vezane uz priznavanje i mjerjenje finansijskih instrumenata sukladno MSFI-ju 9 koji su u primjeni od 1. siječnja 2018. godine., uz ranije spomenuta odstupanja vezana uz vrednovanje finansijske imovine Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Vremenska neograničenost poslovanja

Društvo za upravljanje, u trenutku odobrenja ovih finansijskih izvještaja očekuje i ima saznanja da Fond raspolaze odgovarajućim resursima za nastavak poslovanja. Stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Izvještajna valuta

Finansijski izvještaji Fonda iskazani su u hrvatskim kunama (HRK). Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine, službeni tečaj kune u odnosu na druge značajne valute bio je kako slijedi:

Valuta	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
1 EUR	7,536898	7,517174
1 USD	6,139039	6,643548
1 CHF	6,948371	7,248263
1 GBP	8,353910	8,958615

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Fond je usvojio sljedeće nove standarde i izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde ("OMRS") i usvojeni su u Europskoj uniji, a koja su stupila na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine.

- **izmjene MSFI-ja 9 „Finansijski instrumenti”, MRS-a 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje”, MSFI-ja 7: „Finansijski instrumenti: objavljivanje”, MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju” i MSFI-ja 16: „Najmovi” – Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2,** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.).
- **izmjene MSFI-ja 16 „Najmovi”** - Najamnine povezane s Covid-19 nakon 30. lipnja 2021. (na snazi od 1. travnja 2021. za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine)
- **izmjene MSFI-ja 4 Ugovori o osiguranju „Produljenje privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9“** usvojeni u Europskoj uniji 16. prosinca 2020., (datum isteka privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9 produljen je na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)

Usvajanje izmjena postojećih standarda i tumačenja standarda nisu značajni za poslovanje Fonda te nemaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama (nastavak)

Standardi i izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj Uniji, ali još nisu na snazi

U nastavku su navedeni standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojila Europska unija, ali još nisu na snazi do datuma objave finansijskih izvještaja. Gdje je primjenjivo, Fond namjerava usvojiti ove standarde u trenutku stupanja na snagu.

- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje finansijskih izvještaja”** – Objave računovodstvenih politika (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške“**
- Definicija računovodstvenih procjena (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.),
- **izmjene MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema”** – Prihodi prije namjeravane uporabe (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MRS-a 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina”** – Štetni ugovori
– Troškovi ispunjenja ugovornih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MSFI-ja 3 „Poslovna spajanja”** – Upućivanja na Konceptualni okvir s izmjenama MSFI-ja 3 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”, uključujući izmjene MSFI-ja 17 koje je objavio OMRS 25. lipnja 2020**
– usvojene u Europskoj uniji 19. studenog 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)
- **izmjene raznih standarda zbog „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2018. – 2020.”**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41), prvenstveno radi otklanjanja nedosljednosti i pojašnjenja teksta (Izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 9 i MRS-a 41 na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Izmjena MSFI-ja 16 odnosi se isključivo na ilustrativni primjer, stoga nije naveden datum stupanja na snagu.).

Fond očekuje da usvajanje ovih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u finansijskim izvještajima Fonda u razdoblju prve primjene standarda.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama (nastavak)

Novi standardi i izmjene standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija do datuma objave finansijskih izvještaja još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije
- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje finansijskih izvještaja”** – Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“** - Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze koje proizlaze iz jedne transakcije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka istraživačkog projekta na temu primjene metode udjela)
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”**, Prva primjena MSFI-ja 17 i MSFI-ja 9 – Usporedne informacija (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)

Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla (“Fond”) očekuje da usvajanje navedenih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u finansijskim izvještajima Fonda. u razdoblju prve primjene standarda.

Računovodstvo zaštite za portfelj finansijske imovine i obveza čija načela Europska unija još uvijek nije usvojila i dalje nije regulirano.

Prema procjenama Fonda, primjena računovodstva zaštite na portfelj finansijske imovine ili obveza u skladu s **MRS-om 39: „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje“** ne bi dovela do značajnih promjena u finansijskim izvještajima ako se primjeni na datum bilance.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj na regulirane mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i prepostavki od strane rukovodstva Društva za upravljanje koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza, prihoda i troškova. Procjene i povezane prepostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje smatra da su razumni u danim uvjetima, uz raspoložive informacije na datum izvještavanja, a čiji rezultat čini osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće prepostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima. Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u *bilješci 2A: Ključne računovodstvene procjene i prosudbe*.

Promjene u prezentiranju ili klasifikaciji stavki unutar finansijskih izvještaja

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane i osim ako nije drugačije navedeno, u skladu su s onima korištenim u prethodnoj godini.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te izvedene finansijske instrumente. Također uključuju pozitivne tečajne razlike od monetarnih finansijskih instrumenata, dividende i ostali slični prihodi.

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaje se po kuponskoj kamatnoj stopi.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi od ulaganja (nastavak)

Nerealizirani dobici i gubici od ulaganja u finansijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Realizirani dobici i gubici od ulaganja uključuju razliku između knjigovodstvene cijene kupnje utvrđene na dan prodaje i cijene po kojoj se vrijednosni papir prodaje.

Rashodi od ulaganja

Rashodi od ulaganja uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne finansijske instrumente. Rashodi od ulaganja također uključuju naknadu za upravljanje, naknadu Depozitaru, brokerske naknade i transakcijske troškove, ostale rashode te negativne tečajne razlike od monetarnih finansijskih instrumenata.

Prihodi od dividendi

Dividende na vlasničke vrijednosnice i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se na datum izglasavanja dividende na Glavnoj skupštini društva ili kada je utvrđeno pravo na dividende, ovisno koji datum je raniji, a povezana potraživanja iskazuju se u izvještaju o finansijskom položaju u okviru „ostale imovine“, odnosno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru prihoda od dividendi. Nakon isplate dividende, povezana potraživanja prebijaju se iznosom naplaćenog novca.

Dobici i gubici od preračunavanja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobici umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nerealizirane tečajne razlike koje proizlaze iz finansijskih instrumenta koji se mjeru po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka prikazani su u poziciji Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novčana sredstva, nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ulaganja u imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku te efekte od spot kupoprodaje stranih valuta prikazane su u statkama ostalih pozitivnih odnosno ostalih negativnih tečajnih razlika.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- Ulagna naknada: Iznimno, ulaznu naknadu plaćaju članovi koji su se učlanili u Fond do (uključujući i) 31. prosinca 2018. godine. Prema Prospektu Fonda, Društvo za upravljanje ima pravo na ulaznu naknadu u iznosu od 0,8% u prve tri godine trajanja članstva, do najviše 400 kuna, a u slijedećim godinama 0,25% uplaćenog doprinosa do najviše 20 kuna. Naknada se ne naplaćuje za prijenos sredstava između fondova kojima upravlja Društvo za upravljanje. Budući da se naknada umanjuje od ukupnih doprinosa uplaćenih na račun Fonda i prenosi Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod već samo kao obveza Fonda. Prve uplate na žiro račun Fonda raspoređuju se na naknade od uplaćenih doprinosa i priznaju kao obveza prema Društvu za upravljanje te se prenose Društvu za upravljanje mjesečno. Ova naknada od uplaćenih doprinosa se ne priznaje kao prihod ni rashod u finansijskim izvještajima Fonda, te su uplate od strane članova prikazane u iznosu umanjenom za naknadu od uplaćenih doprinosa. Sukladno Zakonu, ulazna naknada ukinuta je za sve članove koji su se učlanili u Fond nakon 31. prosinca 2018. godine.
- Upravljačka naknada: prema Prospektu Fonda, Društvo za upravljanje ima pravo na upravljačku naknadu, trenutno u iznosu od 1,2% godišnje od ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja. Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.
- Izlazna naknada: Za izlazak iz članstva u Fondu obračunava se i naplaćuje izlazna naknada u visini 2,5% od ukupnog iznosa na osobnom računu člana Fonda. Izlazna naknada plaća se samo u slučaju prijenosa računa u drugi fond kojim upravlja drugo mirovinsko društvo, uključujući i statusne promjene Fonda kada je vrijednost neto imovine fonda prenositelja jednaka ili manja od 1/10 vrijednosti neto imovine fonda preuzimatelja. Izlazna naknada ne zaračunava se članu Fonda koji prenosi sredstva s osobnog računa u Fondu u mirovinsko osiguravajuće društvo ili društvo za životno osiguranje radi početka isplate mirovine, članu Fonda koji prenosi sredstva na osobni račun otvoren u drugom dobrovoljnem mirovinskom fondu kojim upravlja Društvo, u slučaju isplate mirovine iz Fonda, u slučaju smrti člana Fonda i u slučaju odgovarajuće odluke Društva, koja se objavljuje na mrežnim stranicama Društva. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa sa računa člana i prebacuje Društvu, naknada se ne priznaje kao rashod Fonda.
- Naknada depozitaru obračunavala se do 17. svibnja 2021. godine u iznosu 0,02%, a od 18. svibnja 2021. godine u iznosu od 0,018% (2020.: do 29. veljače 2020. godine u iznosu 0,022%, a od 1. ožujka 2020. godine u iznosu od 0,02%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Naknada depozitaru se obračunava dnevno, a isplaćuje depozitaru jednom mjesečno, drugi radni dan za prethodni mjesec.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo za upravljanje klasificira finansijsku imovinu i finansijske obveze Fonda temeljem definiranog poslovnog modela, a u sklad s klasifikacijom imovina se mjeri kao:

- Imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG),
- imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD),
- imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku (AC) i ostale finansijske obveze.

Uprava Društva za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Finansijska imovina ne reklassificira se nakon početnog priznavanja, osim ako se ne mijenja poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom. U tom slučaju finansijska imovina reklassificira se od prvog dana prvog izještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela.

Finansijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Sva finansijska imovina koja nije klasificirana kao finansijska imovina vrednovana po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kako je niže opisano, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uključujući svu derivativnu finansijsku imovinu. Kategorija finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka ima dvije podkategorije: finansijska imovina namijenjena trgovaju i ona koja je na početku određena da se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Društvo za upravljanje određuje finansijsku imovinu i obveze Fonda po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- imovina i obveze sadrže ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju vlasničke i dužničke vrijednosne papire i ulaganja u investicijske fondove te derivativne finansijske instrumente. Svi finansijski instrumenti u kategoriji kroz dobit ili gubitak kategorizirani su u portfelj namijenjeno trgovaju.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako su obuhvaćena oba slijedeća uvjeta:

- finansijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku uključuje plasmane kod banaka, dužničke vrijednosne papire i ostala potraživanja.

---

2. PREGLED TEMELJNIH RACUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija (nastavak)

Imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba slijedeća uvjeta:

- finansijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom te finansijske imovine te
- na temelju ugovorenih uvjeta finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dužničke vrijednosne papire, prvenstveno državne obveznice i obveznice gospodarskih subjekata.

Određivanje poslovnog modela

Društvo za upravljanje na razini ulaganja procjenjuje cilj poslovnog modela Fonda. Pri razmatranju, Uprava Društva za upravljanje uključuje sljedeće informacije:

- definirane politike i ciljeve individualnog ulaganja i učinak tih politika u praksi. Navedeno uključuje ocjenu je li strategija managementa ostvarivanje ugovorenih prihoda od kamata, održavanje određene razine kamatnih stopa, usklađivanje trajanja finansijske imovine s trajanjem bilo koje povezane obveze ili očekivanih novčanih odljeva ili ostvarivanja novčanih priljeva prodajom imovine;
- rizike koji utječu na rezultate poslovnog modela (uključujući utjecaj na finansijsku imovinu koja se nalazi u tom poslovnom modelu) i kako se navedenim rizicima upravlja;
- učestalost, količinu i vrijeme prodaje finansijske imovine u prethodnim razdobljima, razlozima prodaja i budućim očekivanim prodajnim aktivnostima.

Društvo za upravljanje je odredilo kako Fond ima tri poslovna modela:

- Poslovni model u kojem se imovina drži do naplate, a koji uključuje plasmane kod banaka, dužničke vrijednosne papire za koje Društvo za upravljanje tako odredi, instrumente tržista novca te ostala potraživanja. Navedena finansijska imovina drži se radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.
- Poslovni model čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, a koji je osnovni poslovni model za sve oblike dužničkih vrijednosnih papira.
- Poslovni model čiji se cilj ostvaruje prodajom finansijske imovine, a koristi se u svrhu klasifikacije sve ostale imovine koja se nalazi u imovini Fonda, a nije klasificirana u poslovni model držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova ili poslovni model čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine. Navedena finansijska imovina i njen rezultat se procjenjuje na temelju trenutne fer vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Određivanje jesu li ugovoreni novčani tokovi isključivo otplate glavnice i kamata (SPPI)

U svrhu ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost finansijske imovine pri početnom priznavanju. „kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan s vremenskim periodom u kojem se otplaćuje preostali dio glavnice te ostale osnovni rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i za profitnu maržu.

Pri procjeni jesu li ugovorni novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamata (SPPI), Društvo za upravljanje razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li finansijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vremensko razdoblje ili iznos ugovorenih novčanih tokova na način da prethodni uvjet ne bi bio zadovoljen. Prilikom izrade ove procjene, Društvo za upravljanje razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli izmijeniti iznos ili period planiranih primitaka novčanih tokova;
- uvjete koji mogu utjecati na promjenu ugovorene kuponske stope, uključujući klauzule varijabilne stope;
- opcije prijevremene otplate i produljenja; i
- odredbe koje ograničavaju prava Fonda na potraživanja novčanih tokova određene imovine.

Priznavanje

Sva finansijska imovina uključujući i izvedenice priznaju se u izvještaju o finansijskom položaju u trenutku kada Fond postane dio obvezujućeg ugovora o finansijskom instrumentu. Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaje se u izvještaju o finansijskom položaju na datum kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Fond jedna od ugovornih strana.

Fond početno priznaje imovinu koja se vrednuje po amortiziranom trošku na dan njezinog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja.

Početno i naknadno mjerjenje

Finansijski instrumenti se početno mjeru po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o finansijskoj imovini ili finansijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijske obveze. Transakcijski troškovi po osnovi finansijske imovine i finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak rashoduju se po nastanku, dok se kod drugih finansijskih instrumenata amortiziraju metodom efektivne kamatne stope.

Nakon početnog priznavanja, sva finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka mjeri se po fer vrijednosti, a promjene u njihovoј fer vrijednosti priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Početno i naknadno mjerjenje (nastavak)

Nakon početnog priznavanja finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit mjeri se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobici i gubici priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarne imovine poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope, koji se priznaju kroz dobit ili gubitak.

Realizirani efekti za imovinu koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se na način da se svi nerealizirani dobici ili gubici priznati u sveobuhvatnoj dobiti za dužničke vrijednosnice kumulativno prenose kroz dobit ili gubitak uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. Nerealizirani efekti po vlasničkim vrijednosnicama, nikad se ne prenose u dobit ili gubitak, nego ostaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobici i realizirani gubici prikazan je bruto iznos kumulativnih dobitaka ili gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku mjeri se po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje. Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale finansijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope.

Principi mjerjenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine temelji se na njihovoj prosječnoj tržišnoj cijeni na datum izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije kako je navedeno u nastavku, bez umanjenja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih finansijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerjenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerjenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj te prijavljenih OTC transakcija na dan za koji se vrednuje imovina i obveze Fonda. Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu. Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u drugoj državi članici ili državi članici OECD-a ili službenim finansijsko-informacijskim servisima na dan vrednovanja.

Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvršeno od strane društava za upravljanje tih fondova ili procijenjeno od strane Društva za upravljanje. Agencija zahtijeva da Društvo za upravljanje izračunava cijenu udjela u Fondu na temelju mjerjenja finansijskih instrumenata Fonda po službeno odobrenim cijenama. Društvo za upravljanje je dužno izdavati i povlačiti udjele po toj cijeni udjela.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Aktivno i neaktivno tržište

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se prenosivim vlasničkim vrijednosnim papirom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Uz navedeno, kao kriterij određivanja aktivnog tržišta uzima se u obzir i volumen trgovanja tijekom pojedinog trgovinskog dana.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu. Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te ostalih finansijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja, odnosno primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama. Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primjenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja. Informacije o tehnikama vrednovanja i ulaznim varijablama za utvrđivanje fer vrijednosti razne imovine i obveza Fonda objavljene su u *Bilješci 16: Fer vrijednost*.

Prestanak priznavanja

Fond prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od finansijske imovine ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Fond prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, prodana ili istekla.

Fond prestaje priznavati finansijske obveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uvjeti finansijske obveze promijene, Fond će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu finansijsku obvezu s novim uvjetima. Kod prestanka priznavanja Fond za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka za finansijsku imovinu koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koristi metodu prosječnog ponderiranog troška, dok za imovinu koja je klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po amortiziranom trošku koristi metodu FIFO ("First-In-First-Out").

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obveze se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno. Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Društvo za upravljanje koristi izuzeće od mjerena umanjenja očekivanih kreditnih gubitaka na finansijsku imovinu Fonda koja se mjeri po amortiziranom trošku, sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN br. 128/17, 114/18 i 2/20) te ne priznaje umanjenje za očekivane kreditne gubitke osim ukoliko ne postoje objektivni razlozi za umanjenje vrijednosti.

Na datum izvještavanja pregledavaju se finansijski instrumenti koji se vode po trošku ili amortiziranom trošku te po fer vrijednosti s promjenama fer vrijednosti priznatim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za finansijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku, te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za finansijske instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti. Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu finansijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Izvedeni finansijski instrumenti

U okviru svog redovnog poslovanja, Društvo za upravljanje koristi izvedene finansijske instrumente, kako bi umanjio rizike Fonda vezane uz fluktuacije tečaja stranih valuta. Izvedeni finansijski instrumenti početno se mjere po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovofer vrijednosti.

Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela po close-out metodi, , odnosno vrednuje se po cijeni izlaska iz pozicije, a u skladu s Pravilnikom.

Svi se izvedeni finansijski instrumenti iskazuju kao imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao obveze kada im je fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti priznaju se kroz dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastale.

Spot transakcije koje se odnose na kupoprodaju stranih valuta iskazuju se po datumu trgovanja. Pozitivna ili negativna fer vrijednost spot transakcije od datuma trgovanja do datuma namire iskazuje se u izvještaju o finansijskom položaju kao potraživanje i obveza, te kroz dobit ili gubitak u okviru pozicije „*Pozitivne tečajne razlike*“ i „*Negativne tečajne razlike*“.

Sporazumi o reotkupu vrijednosnih papira (repo transakcije)

Vrijednosni papiri prodani na temelju ugovora o reotkupu ne isknjižuju se, već se i dalje iskazuju u Izvještaju o finansijskom položaju. Repo ugovor o prodaji i ponovnoj kupnji (pasivni repo) vrednuje se od datuma namire tako da se instrument koji je predmet transakcije u imovini Fonda i dalje vrednuje u skladu s pravilima za tu vrstu instrumenta, dok se obveze za primljena novčana sredstva vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju i kupnju vrijednosnih papira koji se iskazuju po datumu trgovanja, a koji će se namiriti na dan namire.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju novac na računima.

Obveze Fonda

Obveze Fonda mogu biti: obveze s osnove ulaganja u imovinu Fonda, obveze prema Društvu za upravljanje s osnove naknada, obveze prema depozitaru s osnove naknade, obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica i ostale obveze Fonda sukladno Zakonu. Obveze su iskazane po njihovofer nominalnoj vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novčani primici

Novčani primici od članova Fonda

Član Fonda može postati svaka osoba zaposlena na neodređeno vrijeme u Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb u skladu sa odredbama Ugovora o pokroviteljstvu, osnivanju i upravljanju Fondom.

Temeljem uplata u Fond, član postaje vlasnikom udjela u Fondu i to razmjerno iznosu sredstava na njegovom osobnom računu. Sredstva Fonda su u potpunosti u vlasništvu svojih članova. Iznos sredstava na osobnom računu je osobna imovina člana.

Novčani primici po osnovi državnih poticaja

Država potiče dobrovoljnu mirovinsku štednju odobravanjem poticajnih sredstava u iznosu od 15% godišnje od uplaćenih sredstava, ali najviše do 750 kuna godišnje. Poticajna sredstva pripisuju se na osobni račun člana Fonda i predstavljaju njegovu osobnu imovinu. Upisana poticajna sredstva preračunavaju se u obračunske jedinice i uvećavaju ukupni broj obračunskih jedinica na osobnom računu člana Fonda.

Novčani izdaci

Novčani izdaci temeljem isplate mirovina

Prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (ostvarivanje prava na mirovinu) član Fonda može ostvariti najranije s navršenih 55 godina života, dok osobe koje su postale članovi Fonda do (uključujući i) 31. prosinca 2018. godine mogu ostvariti pravo na mirovinu s navršenih 50 godina života. Iznimno, pravo na mirovinu može se ostvariti u slučaju smrti i ranije, pod uvjetima iz ugovora o članstvu u Fondu. Agencija pravilnikom pobliže propisuje uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu te uvjete i mogućnosti za isplatu mirovine.

Član Fonda se po ostvarivanju prava na mirovinu može odlučiti da mu se mirovina isplaćuje putem:

(a) mirovinskog osiguravajućeg društva po izboru člana Fonda koje će mu isplaćivati mirovinu doživotno ili privremeno,

(b) društva za životno osiguranje, koje ima dozvolu ili odobrenje za rad Agencije, po izboru člana Fonda koje će mu isplaćivati mirovinsku rentu,

(c) Društva, pri čemu su moguće:

Privremena mirovina – član Fonda može neovisno o vrijednosti imovine na svojem osobnom računu odlučiti da isplatu mirovine u visini do najviše 100.000,00 kuna ostvaruje putem Društva u ime Fonda. U tom slučaju se iz imovine Fonda može vršiti samo privremena isplata mirovine sukladno Statutu i Prospektu Fonda, i to pod sljedećim uvjetima:

1. trajanje isplata ugovoren je na najmanje pet godina,
2. isplate su periodične, član Fonda može izabrati između jedne godišnje, dvije polugodišnje, četiri kvartalne i dvanaest mjesecnih isplata u jednoj godini i
3. sredstva se isplaćuju u protuvrijednosti unaprijed određenog broja udjela prema cijeni udjela na dan isplate.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novčani izdaci (nastavak)

Novčani izdaci temeljem isplate mirovina (nastavak)

Nakon zaključenog ugovora o uvjetima isplate mirovine putem Društva, član Fonda ne može više vršiti uplate na njegov osobni račun u Fondu putem kojeg mu se isplaćuje mirovina. Član Fonda može otvoriti novi osobni račun u Fondu na koji će se uplaćivati doprinosi u Fond. O uvjetima isplate mirovine putem Društva sklapa se zaseban ugovor između člana Fonda i Društva.

Jednokratna isplata - Društvo na temelju pisanog zahtjeva člana Fonda može izvršiti isplatu dijela mirovine u obliku jednokratne isplate u visini od najviše 30% iznosa na osobnom računu člana Fonda. Iznimno, radniku na odlasku će Društvo na zahtjev izvršiti jednokratnu isplatu prikupljenih i kapitaliziranih sredstava na njegovu osobnom računu u Fondu. Osobama koje su postale članovi Fonda do (uključujući i) 31. prosinca 2018. godine na čijem je osobnom računu nakon ostvarivanja prava na mirovinu vrijednost imovine niža od 10.000,00 kuna, Društvo može isplatiti ukupno ostvarena sredstva na njihov pisani zahtjev. Usljed zakonskih promjena ovo pravo nemaju članovi koji su se učlanili 1. siječnja 2019. godine i kasnije. Prijenosom ukupnih sredstava članu prestaje članstvo u Fondu. Iznimno se mirovinska davanja mogu ostvariti u slučaju smrti i ranije, pod uvjetima utvrđenim ugovorom o članstvu.

Novčani izdaci s osnove promjene članstva

Članstvo u Fondu može prestati u slučaju prestanka uvjeta za članstvo utvrđenih Zakonom. U tom slučaju član Fonda može prekinuti članstvo u Fondu i prenijeti sredstva s osobnog računa u Fonda na osobni račun u drugom dobrovoljnem mirovinskom fondu. Na dan prestanka članstva, sredstva se iz Fonda prenose na novi račun člana Fonda. Vrijednost sredstava člana Fonda obračunava se prema odredbama Zakona i propisima Agencije.

Neto imovina Fonda i cijena udjela Fonda

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Cijena udjela u Fondu predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja udjela Fonda na isti dan.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit Fonda ne podlježe oporezivanju.

Raspodjela rezultata Fonda

Raspodjela rezultata Fonda regulirana je Zakonom. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2.A KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Ove objave nadopunjaju *Bilješku 15: Finansijski instrumenti i upravljanje rizicima* i *Bilješku 16: Fer vrijednost*. Društvo za upravljanje donosi procjene i prosudbe vezane uz budućnost. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklađba knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

Utvrđivanje fer vrijednosti

Dio finansijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena. Za finansijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih finansijskih instrumenata, na primjer vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima). Metode vrednovanja su opisane u *Bilješci 2: Pregled temeljnih računovodstvenih politika*. Za finansijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o finansijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hiperarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u *Bilješci 16: Fer vrijednost*.

Gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku

Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Navedene promjene mogu se provesti na način da Agencija kao regulator može utjecati na promjenu fer cijene bilo koje pozicije u Fondu, te posljedično utjecati na imovinu i obveze Fonda.

Klasifikacija finansijske imovine i obveza

Računovodstvene politike predstavljaju okvir po kojem se imovina i obveze Fonda inicijalno raspoređuju u različite računovodstvene kategorije. Prilikom klasifikacije finansijske imovine i obveza u kategoriju „radi trgovanja“, Društvo za upravljanje utvrđuje da zadovoljavaju definiciju imovine i obveza namijenjenih trgovanju kako je navedeno u *Bilješci 2: Pregled temeljnih računovodstvenih politika*. U raspoređivanju finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, Društvo za upravljanje je odredilo da moraju zadovoljavati jedan od kriterija za takvu klasifikaciju kako je navedeno u *Bilješci 2: Pregled temeljnih računovodstvenih politika*.

Od 1. siječnja 2018. godine, Društvo za upravljanje je sukladno propisima Agencije definiralo poslovne modele u svojim računovodstvenim politikama, koji su u skladu sa strategijom ulaganja Fonda.

Tijekom 2020. i 2021. godine Društvo za upravljanje je kupnje dijela novih finansijskih instrumenata, koje zadovoljavaju SPPI test i za koje ima namjeru držanja do dospjeća, klasificiralo u kategoriju finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku. Za navedenu imovinu, Društvo za upravljanje je internim aktima definiralo situacije u kojima je prodaja te imovine dozvoljena.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

3. NETO REALIZIRANI DOBICI (GUBICI) FINANCIJSKIH INSTRUMENATA

	2020.	2021.
Realizirani dobici od prodaje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	649.514	963.928
Realizirani dobici od prodaje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	128.943	20.810
Realizirani dobici od finansijskih instrumenata	778.457	984.738
Realizirani gubici od prodaje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(946.024)	(214.384)
Realizirani gubici od prodaje finansijskih instrumenata po vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(17.511)	-
Realizirani gubici od finansijskih instrumenata	(963.535)	(214.384)
Neto realizirani dobici (gubici) finansijskih instrumenata	(185.078)	770.354

Slijedi detaljan pregled svih neto realiziranih dobitaka i gubitaka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira tijekom 2021. i 2020. godine:

2021.

Finansijski instrumenti	Knjigovodstve-na ili fer vrijednost	Prodajna vrijednost	Neto realizirani dobici (gubici)
Redovne dionice	3.231.946	3.997.954	766.008
Državne obveznice	1.409.915	1.464.630	54.715
Udjeli UCITS fondova	938.986	969.936	30.950
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	-	-	-
Izvedenice	7.453.887	7.372.568	(81.319)
Ukupno	13.034.734	13.805.088	770.354

2020.

Finansijski instrumenti	Knjigovodstve-na ili fer vrijednost	Prodajna vrijednost	Neto realizirani dobici (gubici)
Redovne dionice	2.960.871	2.801.539	(159.332)
Državne obveznice	489.954	601.386	111.432
Udjeli UCITS fondova	1.746.394	1.588.178	(158.216)
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	905.272	782.759	(122.513)
Izvedenice	5.301.116	5.444.667	143.551
Ukupno	11.403.607	11.218.529	(185.078)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

4. NETO NEREALIZIRANI DOBICI (GUBICI) OD FINANCIJSKIH INSTRUMENATA I NETO TEČAJNE RAZLIKE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

a) Nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2020.	2021.
Nerealizirani dobici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	13.699.111	14.258.932
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(13.437.570)	(11.861.157)
Nerealizirani dobici (gubici) finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	261.541	2.397.775

b) Pozitivne (negativne) tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2020.	2021.
Pozitivne tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.354.526	1.658.746
Negativne tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.570.388)	(1.379.059)
Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(215.862)	279.687
Neto nerealizirani dobici (gubici) finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	45.679	2.677.462

Slijedi detaljan pregled neto nerealiziranih dobitaka i gubitaka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira tijekom 2021. i 2020. godine:

2021.

Finansijski instrumenti	Trošak nabave	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Neto tečajne razlike na ulaganjima u vrijednosne papire	Neto nerealizirani dobici (gubici)
<i>Instrumenti klasificirani fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Redovne dionice	10.802.623	12.783.642	108.844	1.872.175
Povlaštene dionice	656.145	710.673	-	54.528
Državne obveznice	715.064	810.641	52.539	43.038
Udjeli otvorenih fondova	6.249.186	6.724.791	93.079	382.526
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	473.182	547.087	25.225	48.680
Izvedenice	-	(3.172)	-	(3.172)
Ukupno	18.896.200	21.573.662	279.687	2.397.775

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

4. NETO NEREALIZIRANI DOBICI (GUBICI) OD FINANCIJSKIH INSTRUMENATA I NETO TEČAJNE RAZLIKE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)

2020.

Finansijski instrumenti	Trošak nabave	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Neto tečajne razlike na ulaganjima u vrijednosne papire	Neto nerealizirani dobici (gubici)
<i>Instrumenti klasificirani fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Redovne dionice	9.373.655	9.523.268	(99.835)	249.448
Povlaštene dionice	853.127	656.145	-	(196.982)
Državne obveznice	1.230.512	1.143.484	(105.002)	17.974
Udjeli otvorenih fondova	2.576.524	2.609.263	7.938	24.801
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	201.333	274.079	(18.963)	91.709
Izvedenice	-	74.591	-	74.591
Ukupno	14.235.151	14.280.830	(215.862)	261.541

Nerealizirani dobici i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje finansijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se na način da se svi nerealizirani dobici ili gubici po imovini koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kumulativno prenose u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na nerealizirane tečajne razlike od finansijskih instrumenata koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, finansijskih instrumenata koji se mjere po amortiziranom trošku te tečajne razlike nastale pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

5. PRIHODI OD KAMATA I AMORTIZACIJA PREMIJE (DISKONTA)

	2020.	2021.
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koji se vrednuju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	435.853	433.232
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koje se vrednuju po amortiziranom trošku	79.032	87.336
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koji se vrednuju kroz dobit ili gubitak	7.967	3.983
Prihodi od kamata po novčanim računima	216	232
Amortizacija premije/diskonta vrijednosnica koji se vrednuju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(111.644)	(117.490)
Amortizacija premije/diskonta vrijednosnica koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(5.514)	(4.899)
Ukupno	405.910	402.394

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

5A. PRIHODI OD DIVIDENDI

	2020.	2021.
Dividende od dionica u kotacijama	168.710	300.189
Dividende od udjela u otvorenim investicijskim fondovima FX	4.096	7.944
Dividende od udjela u fondovima sličnim UCITS fondovima	6.611	5.466
Dividende od prava FX	7.125	1.190
Ukupno	186.542	314.789

Dividende od udjela u fondovima sličnim UCITS fondovima, odnose se na dividende od fondova na američkom tržištu koji se prema HANFA pravilnicima klasificiraju kao fondovi slični UCITS fondovima.

6. RASHODI S OSNOVA ODNOSA S MIROVINSKIM DRUŠTVOM

Rashodi s osnova odnosa s Društvom za upravljanje odnose na naknadu za upravljanje koju Fond plaća sukladno zakonskim propisima. Naknada za upravljanje Fondom u 2021. godini obračunava se u iznosu od 1,2% (2020.: 1,2%) godišnje od ukupne imovine Fonda nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Izračun naknade za upravljanje se obavlja za svaki dan vrednovanja imovine Fonda. Isplaćuje se Društvu za upravljanje jednom mjesечно, drugi radni dan za prethodni mjesec.

	2020.	2021.
Naknada za upravljanje	363.648	455.849

7. NAKNADA DEPOZITARU

Depozitar Fonda do 17. svibnja 2021. je bila Addiko Bank d.d., Zagreb, a nakon od 18. svibnja 2021. depozitar je Raiffeisenbank Austria d.d. Naknada Depozitaru obračunava se na vrijednost ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

Naknada Depozitaru u 2021. godini iznosila je do 17. svibnja 2021. godine 0,02%, a od 18. svibnja 2021. godine 0,018% (2020.: do 29. veljače 2020. godine u iznosu 0,022%, a od 1. ožujka 2020. godine u iznosu od 0,02%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, a nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Naknada se obračunava dnevno, a isplaćuje mjesечно, drugi radni dan u mjesecu.

	2020.	2021.
Naknada depozitaru	6.162	7.109

8. NOVČANA SREDSTVA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Novac na računu u kunama	3.666.859	4.909.201
Novac na računu u stranim valutama	365.800	33.841
Potraživanja s osnove kamate na novčana sredstva	50	8
Ukupno	4.032.709	4.943.050

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

---

9. PRENOSIVI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
Dionice domaćih dioničkih društava	6.314.522	7.773.638
Dionice inozemnih dioničkih društava	3.864.891	5.720.680
Državne obveznice	1.146.538	811.468
	11.325.951	14.305.786
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		
Državne obveznice	11.598.449	11.784.973
Obveznice gospodarskih subjekata	345.033	337.402
Ukupno	11.943.482	12.122.375
Ukupno prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti	23.269.433	26.428.161

10. PRENOSIVI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI SE MJERE PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>Finansijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku</i>		
Državne obveznice	4.560.986	5.297.661
Ukupno	4.560.986	5.297.661

11. UDJELI UCITS FONDOVA I FONDOVA SLIČNIH UCITS FONDOVIMA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
<i>Udjeli UCITS fondova</i>		
Udjeli UCITS fondova - FX	2.609.263	6.724.790
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima - FX	274.079	547.088
Udjeli ukupno:	2.883.342	7.271.878

12. OSTALA IMOVINA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Potraživanja za dividendu	1.949	8.355
Ostala potraživanja	-	32
Ukupno	1.949	8.387

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

13. FINANCIJSKE OBVEZE KOJE SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Obveze po valutnim forward transakcijama	-	3.172
Ukupno	-	3.172

14. IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Sukladno Zakonu i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 103/14 i 2/20), Fondu je dozvoljeno ulaziti u derivativne transakcije jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti.

Fond je primarno izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u eurima i američkim dolarima, u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Fonda. Sukladno tome, Fond uglavnom sklapa OTC devizne terminske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje eure ili američke dolare s dospijećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond ima jedan otvoreni forward ugovor u kojima kupuje kune i prodaje američke dolare ukupne ugovorne vrijednosti 794.316 kuna (2020.: 1.609.700 kuna) kojem neto vrijednost obveza iznosi 3.172 kuna (31. prosinca 2020 neto vrijednost potraživanja iznosi : 74.591 kuna). Na terminske ugovore Fond ne primjenjuje računovodstvo zaštite.

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo za upravljanje imovinu Fonda ulaže pažnjom dobrog stručnjaka, u skladu s odredbama Zakona, podzakonskim propisima i Prospektom Fonda, na način koji jamči sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost cjelokupnog portfelja Fonda uvažavajući pritom načelo smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja. Imovina Fonda se ulaže u najboljem interesu članova Fonda. U slučaju potencijalnog sukoba interesa, Društvo za upravljanje će osigurati da se imovina Fonda ulaže isključivo u interesu članova Fonda.

Strategijom aktivnog upravljanja imovinom Fonda Društvo za upravljanje će nastojati postići osnovni cilj – ostvarenje primjerenog prinosa Fonda na dugi rok u odnosu na preuzeti rizik osiguravajući pritom optimalan rast mirovinske štednje.

Analize finansijskih tržišta zadužene su za izradu analiza koje se, u kombinaciji s analizama koje priprema Upravljanje rizicima i Upravljanje imovinom, koriste kao podloge za odlučivanje, kako za predlaganje strategije ulaganja koje je u domeni rada Investicijskog odbora, tako i za donošenje odluka o ulaganju koje spadaju u domenu rada Upravljanje imovinom.

Strategiju ulaganja za Fond predlaže Investicijski odbor utvrđujući prijedlog alokacije imovine Fonda. Prijedlog o alokaciji imovine Investicijski odbor donosi na temelju analiza relevantnih tržišnih kretanja, na temelju očekivanih prinosa i rizika pojedinih klasa imovine te temeljem analize performansa i rizičnosti portfelja u prethodnom razdoblju.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

O usvajanju predložene strategije ulaganja odlučuje Uprava Društva za upravljanje. Članove Investicijskog odbora imenuje Uprava Društva za upravljanje, a u njemu su zastupljeni članovi Uprave Društva za upravljanje kao i najiskusniji predstavnici iz Upravljanja imovinom, Upravljanja rizicima i Analiza finansijskih tržišta. U radu Investicijskog odbora sudjeluje i djelatnik Pravne podrške i praćenja usklađenosti s relevantnim propisima, koji se poziva na sjednicu. Sjednice Investicijskog odbora na kojima se predlaže strategija ulaganja za naredno razdoblje održavaju se kvartalno. Investicijski odbor je najznačajnije tijelo Društva za upravljanje kada su u pitanju ulaganja mirovinskih fondova pod upravljanjem Društva za upravljanje.

Djelatnici Upravljanja imovinom održavaju tjedne sastanke na kojima po potrebi prisustvuje i član Uprave Društva za upravljanje zadužen za ulaganja. Na tjednom sastanku komentira se provedba prethodnih odluka, trenutna situacija na tržištu, nakon čega se definiraju smjernice za provedbu strategije ulaganja koju je usvojila Uprava Društva za upravljanje kao i taktičke promjene u alokaciji za naredni tjedan.

Upravljanje imovinom unutar svojih ovlasti i limita donosi dnevne odluke za potrebe upravljanja likvidnošću fondova. Navedene odluke smatraju se standardnim dnevnim odlukama i odnose se isključivo na održavanje likvidnosti i/ili akumuliranje deviznih sredstava. Djelatnici Upravljanja imovinom unutar svojih ovlasti i limita, a po potrebi i uz člana Uprave Društva za upravljanje zaduženog za ulaganja mogu donijeti dnevne odluke koje nisu standardne dnevne odluke te su ispod razine tjednog sastanka, a u kojim slučajevima se takve odluke dodatno obrazlažu.

Društvo za upravljanje teži uspostavljanju djelotvornog sustava za upravljanje rizicima koji omogućuje da Fond posluje u skladu s pravnim propisima i strategijom Fonda. Upravljanje rizicima zaduženo je za operativno provođenje procesa upravljanja rizicima prema usvojenoj strategiji i procedurama te za praćenje efikasnosti i adekvatnosti sustava upravljanja rizicima. Društvo za upravljanje vrši identifikaciju rizika koji utječu na poslovanje Fonda, postavlja metode za procjenu pojedinih rizika i ograničenja izloženosti prema određenim rizicima, uspostavlja izvještavanje o prekoračenjima ograničenja izloženosti prema određenim rizicima te procesa eskalacije kojim se osigurava da se poduzmu mjere u cilju usklađivanja s prihvatljivim razinama rizika.

Uprava Društva za upravljanje preko Upravljanja rizicima nadzire poštivanje zakonskih limita, rizika ulaganja te poštivanje internih ograničenja ulaganja imovine.

Sukladno zakonskim propisima Društvo za upravljanje može, u ime i za račun Fonda, koristiti termske poslove, opcije i druge finansijske izvedenice ukoliko se oni koriste s ciljem zaštite imovine Fonda ili za efikasno upravljanje imovinom Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne može biti veća od neto imovine Fonda. Uprava Društva za upravljanje preko Upravljanja rizicima nadzire poštivanje zakonskih i internih ograničenja ulaganja u finansijske izvedenice te prati postupke upravljanja rizicima radi zaštite interesa članova Fonda.

Upravljanje rizicima ocjenjuje tržišne rizike za imovinu Fonda na dnevnoj bazi koristeći varijantno-kovarijantni model za atribuciju rizika.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika. Strategija upravljanja tržišnim rizicima određena je investicijskim ciljevima Fonda, a sukladno usvojenim politikama i procedurama. Društvo za upravljanje upravlja tržišnim rizicima Fonda na način da diverzificira ulaganja, prati razinu tržišnih rizika u portfelju na dnevnoj bazi te ih uspoređuje s unaprijed definiranim ograničenjima.

Kamatni rizik

Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja kamatnim rizikom Fonda.

Na datum izvještavanja ulaganja Fonda uglavnom su sačinjavali dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom te udjeli u investicijskim fondovima koji ulažu u dužničke vrijednosnice u ukupnoj vrijednosti od 20.974.829 kuna (2020: 18.552.882 kuna). Na izvještajni datum ulaganja Fonda klasificirana kao imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku iznosila su 5.257.339 kuna (2020.: 4.527.615 kuna), stoga je kamatnom riziku bila izložena imovina Fonda koju čine dužnički vrijednosni papiri i investicijski fondovi koji ulažu u dužničke vrijednosnice u iznosu od 15.717.490 kuna (2020.: 14.025.267 kuna).

Na datum izvještavanja modificirana duracija dijela portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente iznosila je 1,07 što znači da ukoliko kamatne stope porastu za 1 postotni bod za sva dospijeća, očekuje se smanjenje vrijednost portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente za 1,07%. Prema vrijednosti portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente na datum izvještavanja u iznosu od 20.974.829 kuna, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti portfelja iznosilo bi 224.431 kuna (2020.: 287.570 kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Tablica u nastavku objedinjuje izloženost Fonda kamatnom riziku. U njoj je prikazana imovina i obveze Fonda prema ugovornom roku promjene kamate ili dospijeću, ovisno što je ranije.

2021.	Bilješka	Do 1 mjesec	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
Imovina								
Novčana sredstva	8	-	-	-	-	-	4.943.050	4.943.050
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	9,11	-	-	-	810.641	-	20.767.023	21.577.664
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	-	1.264.095	1.710.575	6.537.655	2.453.868	156.182	12.122.375
Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	10	-	-	-	868.307	4.389.033	40.321	5.297.661
Ostala imovina		-	-	-	-	-	8.387	8.387
Ukupna imovina (1)		-	1.264.095	1.710.575	8.216.603	6.842.901	25.914.963	43.949.137
Obveze								
Finansijske i ostale obveze (osim obveze za prijenos udjela)		-	3.172	-	-	-	44.764	47.936
Obveze za prijenos udjela		-	-	-	-	-	3.433	3.433
Ukupne obveze (2)		-	3.172	-	-	-	48.197	51.369
Neto imovina 31.12.2021. (1) – (2)		-	1.260.923	1.710.575	8.216.603	6.842.901	25.866.766	43.897.768

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

2020.	Bilješka	Do 1 mjesec	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
Imovina								
Novčana sredstva	8	-	-	-	-	-	4.032.709	4.032.709
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	9,11	-	74.591	-	721.952	421.530	13.065.811	14.283.884
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	-	-	375.779	7.694.080	3.714.019	159.604	11.943.482
Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	10	-	-	-	869.139	3.658.476	33.371	4.560.986
Ostala imovina	8	-	-	-	-	-	1.949	1.949
Ukupna imovina (1)		-	74.591	375.779	9.285.171	7.794.025	17.293.444	34.823.010
Obveze								
Finansijske i ostale obveze (osim obveze za prijenos udjela)	-	-	-	-	-	-	34.972	34.972
Obveze za prijenos udjela	-	-	-	-	-	-	1.000	1.000
Ukupne obveze (2)		-	-	-	-	-	35.972	35.972
Neto imovina 31.12.2020. (1) – (2)		-	74.591	375.779	9.285.171	7.794.025	17.257.472	34.787.038

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz promjena cijena trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno Zakonu i regulativi Agencije, Fondu je dozvoljeno ulaganje isključivo u vlasničke vrijednosnice, koje kotiraju na službenim burzama. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanim uz indekse kada ovi fondovi ulažu u vlasničke vrijednosnice i iz ulaganja u otvorene investicijske fondove čije cijene udjela su određene tržišnim cijenama vrijednosnih papira u njihovim portfeljima. Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diverzificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja cjenovnim rizikom Fonda.

Na datum izvještavanja ukupna vrijednost portfelja Fonda uloženog u dionice te udjele u investicijskim fondovima koji ulažu u vlasničke vrijednosnice iznosila je 17.825.539 kuna (2020.: 11.964.847 kuna). U slučaju pada dioničkih tržišta za 1 postotni bod na datum izvještavanja, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti portfelja Fonda izloženog dioničkim tržištima iznosilo bi 178.255 kuna (2020.: 119.648 kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik

Fond može ulagati u finansijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja njegove valute u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda.

Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje finansijskih izvedenica u svrhu zaštite i efikasnog upravljanja, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. U 2021. godini Društvo za upravljanje je sklapalo devizne forward ugovore u ime i za račun Fonda u svrhu zaštite imovine Fonda od tečajnog rizika.

Izloženost Fonda tečajevima je kako slijedi:

2021.	Bilješka	HRK	EUR	USD	Druge valute	Ukupno
Imovina						
Novčana sredstva	8	4.909.210	14.128	8.427	11.285	4.943.050
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	9,11	8.635.897	5.514.351	6.176.996	1.250.420	21.577.664
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	7.972.633	4.149.742	-	-	12.122.375
Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	10	2.206.204	3.091.457	-	-	5.297.661
Ostala imovina	8	32	-	8.355	-	8.387
Ukupna imovina (1)		23.723.976	12.769.678	6.193.778	1.261.705	43.949.137
Obveze						
Finansijske i ostale obveze		47.936	-	-	-	47.936
Obveze za prijenos udjela		3.433	-	-	-	3.433
Ukupne obveze (2)		51.369	-	-	-	51.369
Neto imovina 31.12.2021. (1) – (2)		23.672.607	12.769.678	6.193.778	1.261.705	43.897.768

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik (nastavak)

2020.	Bilješka	HRK	EUR	USD	Druge valute	Ukupno
Imovina						
Novčana sredstva	8	3.666.895	335.652	27.183	2.979	4.032.709
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	9,11	6.389.112	3.183.451	3.611.671	1.099.650	14.283.884
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	7.231.633	4.378.101	333.748	-	11.943.482
Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	10	2.210.460	2.350.526	-	-	4.560.986
Ostala imovina	8	-	-	1.949	-	1.949
Ukupna imovina (1)		19.498.100	10.247.730	3.974.551	1.102.629	34.823.010
Obveze						
Finansijske i ostale obveze		34.972	-	-	-	34.972
Obveze za prijenos udjela		1.000	-	-	-	1.000
Ukupne obveze (2)		35.972	-	-	-	35.972
Neto imovina 31.12.2020. (1) – (2)		19.462.128	10.247.730	3.974.551	1.102.629	34.787.038

Na datum izvještavanja 29,09% (2020.: 29,46%) neto imovine Fonda je bilo denominirano u eurima tako da bi povećanje valutnog tečaja kune u odnosu na euro za jedan postotni bod (aprecijacija kune) utjecalo na neto imovinu na način da bi se njezina vrijednost snizila za 0,29% (2020.: 0,29%), odnosno 127.697 kuna (2020.: 102.477 kuna).

Na datum izvještavanja 14,11% (2020.: 11,43%) neto imovine Fonda je bilo denominirano u američkim dolarima, dok je istovremeno 1,82% neto imovine Fonda bilo zaštićeno od tečajnog rizika na američki dolar putem forward ugovora, tako da bi povećanje valutnog tečaja kune u odnosu na američki dolar za jedan postotni bod (aprecijacija kune) utjecalo na neto imovinu na način da bi se njezina vrijednost snizila za 0,12% (2020.: 0,07%), odnosno 53.966 kuna (2020.: 24.398 kuna).

Izloženost imovine Fonda prema američkom dolaru zaštićena je forward ugovorima nominalnih vrijednosti prikazanih u nastavku:

	31. prosinca 2020	31. prosinca 2021.
	Nominalna vrijednost (u valuti)	Nominalna vrijednost (u valuti)
USD	250.000	120.000

Izloženost Fonda deviznim forward ugovorima na datum izvještavanja opisana je dodatno u bilješci 14: Izvedeni finansijski instrumenti i trgovanje stranim valutama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik specifičnih instrumenata

Fond ulazi u termske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Termski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije strane o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Termski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Termski ugovori koji imaju pozitivnu fer vrijednost rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti termskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove termskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih finansijskih instrumenata.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj finansijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospjeća. Neispunjavanje obveza od strane izdavatelja prema Fondu ugrozilo bi likvidnost Fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u izvještaju o finansijskom položaju.

Rizik da druga ugovorna strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovaju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje s finansijskim institucijama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Na dan 31. prosinca 2021. godine sljedeća finansijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja kreditnim rizikom Fonda.

Fond je također indirektno bio izložen kreditnom riziku kroz svoja ulaganja u investicijske fondove koji ulažu u dužničke vrijednosnice. Kreditni rizik dužničkih vrijednosnica se većinom odnosi na ulaganja u obveznice Republike Hrvatske te manjim dijelom na ulaganja u dužničke vrijednosne papire koje izdaju druge države ili korporativni izdavatelji. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane drugih država ili korporativnih izdavatelja. Kreditni rizik koji proizlazi iz nepodmirenih transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na mali broj transakcija kod kojih nije ugovorena isporuka uz plaćanje. Fer vrijednost finansijske imovine najbolje prikazuje izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno. Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

		31.12.2020. Rejting	kn	31.12.2020. %	31.12.2021. kn	31.12.2021. %
Novčana sredstva	Bez rejtinga	4.032.709		11,58%	4.943.050	11,25%
Depoziti kod kreditnih institucija	Bez rejtinga	-		0,00%	-	0,00%
Dužnički vrijednosni papiri	AAA	443.200		1,27%	443.200	1,01%
	AA+	1.480.287		4,25%	811.468	1,85%
	BBB-	15.382.486		44,18%	16.639.437	37,86%
	B-	345.033		0,99%	337.401	0,77%
Ostala potraživanja	Bez rejtinga	76.539		0,22%	8.387	0,02%
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		21.760.254		62,49%	23.182.943	52,75%
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		13.062.755		37,51%	20.766.194	47,25%
Ukupno imovina		34.823.009		100,00%	43.949.137	100,00%

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da stranke u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze (isključujući rizik instrumenata kroz ulaganja u investicijske fondove):

	31.12.2020. kn	31.12.2020. %	31.12.2021. kn	31.12.2021. %
<i>Finansijski instrumenti s kreditnim rizikom</i>				
Državni rizik				
- Republika Hrvatska	15.382.486	44,18%	16.639.437	37,86%
- Sjedinjene Američke Države	1.480.287	4,25%	811.468	1,85%
Supranacionalni rizik	443.200	1,27%	443.200	1,01%
Korporativni rizik prema industriji				
- Komunalne usluge	345.033	0,99%	337.401	0,77%
Novčana sredstva	4.032.709	11,58%	4.943.050	11,25%
Ostala potraživanja	76.539	0,22%	8.387	0,02%
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	21.760.254	62,49%	23.182.943	52,75%
<i>Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku</i>				
Ostala imovina	13.062.755	37,51%	20.766.194	47,25%
Ukupna imovina	34.823.009	100,00%	43.949.137	100,00%

Na dan 31. prosinca 2021. godine od ukupne izloženosti imovine Fonda 37,86% (31. prosinca 2020.: 44,18%) se odnosi na izloženost prema Republici Hrvatskoj.

Rizik likvidnosti

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje smatra da ovaj rizik nije značajan na temelju dosadašnjeg iskustva u upravljanju Fondom.

Rizik likvidnosti, također poznat pod nazivom rizik financiranja, je i rizik da će Fond imati poteškoća u prikupljanju sredstava za podmirenje obveza povezanih s finansijskim instrumentima. S obzirom da Fond nema značajnih obveza u pogledu finansijskih instrumenata, rizik postoji jedino u dnevnom poslovanju. Zbog dobrog položaja Fonda glede likvidnosti, rizik je vrlo nizak.

Finansijski instrumenti koje posjeduje Fond sastoje se uglavnom od državnih dužničkih vrijednosnih papira, ulaganja u domaće i strane investicijske fondove te u dionice. U sadašnjim tržišnim uvjetima takvi vrijednosni papiri mogu se lako prodati bilo direktno ili kroz repo ugovore u cilju ostvarivanja potrebne likvidnosti.

U skladu s politikom Društva za upravljanje, Uprava Društva za upravljanje dnevno prati likvidnu poziciju Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Sve finansijske obveze, osim obveza koje proistječu iz repo ugovora, su nekamatonosne pa su očekivani odljevi jednaki nominalnom iznosu. Za repo ugovore očekivani odljevi uključuju i kamate koje se plaćaju na iznos uzajmljenih sredstava sve do dana isteka repo ugovora.

Na dan 31. prosinca 2021. godine ukupne obveze, iskazane kao nediskontirane vrijednosti, iznosile su 51.368 kuna (31. prosinca 2020.: 35.972 kuna) te se moraju podmiriti kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
do 1 mjeseca	35.972	48.197
od 1 do 3 mjeseca	-	3.172
od 3 do 12 mjeseci	-	-
Ukupno	35.972	51.369

Ročnost finansijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za, finansijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i finansijska ulaganja koja se mjere po amortiziranom trošku i finansijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2020	31. prosinca 2021
Do 1 mjeseca	18.463.616	25.860.576
Od 1 do 3 mjeseca	18.678	1.289.766
Od 3 do 12 mjeseci	405.003	1.739.291
Preko godine dana	15.935.713	15.059.504
Ukupno	34.823.010	43.949.137

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Sukladno procedurama za upravljanje rizicima likvidnosti, Društvo za upravljanje analizira likvidnost imovine Fonda na osnovu mogućnosti prodaje pojedine imovine u određenom vremenskom razdoblju te klasificira imovinu prema stupnju likvidnosti na visoko likvidnu, umjerenou likvidnu i nisko likvidnu. Dodatno se analiziraju i očekivane uplate u Fond, kao i isplate iz Fonda u svrhu ostvarivanja prava na mirovinu. Definirane obveze Fonda odnose se na sve obveze Fonda s osnova provedenih, a neizvršenih transakcija, troškova, obveza spram izvedenica te očekivanih naknada na imovinu fonda do ročnosti od 12 mjeseci. Mogućnost pokriće obveza Fonda do ročnosti od 12 mjeseci s imovinom visoke likvidnosti te izračun omjera likvidnosti, kao dostupne likvidnosti Fonda u odnosu na ukupne potrebe za likvidnošću, prikazana je u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Imovina visoke likvidnosti	33.092.492	41.844.767
Očekivane uplate u fond	3.880.000	6.270.000
Dostupna likvidnost za pokriće obveza	36.972.492	48.114.767
Definirane obveze fonda	426.465	541.866
Očekivane isplate iz fonda	850.000	920.000
Ukupne potrebe za likvidnošću	1.276.465	1.461.866
Omjer likvidnosti	28,96	32,91

Otkupivi udjeli

Svi otkupivi udjeli Fonda u potpunosti su plaćeni. U neto imovinu Fonda spadaju navedeni otkupivi udjeli bez nominalne vrijednosti. Kada se ispunе određeni zakonski uvjeti, svaki udio može se otkupiti iz Fonda te se isplata vrši po cijeni udjela Fonda na datum otkupa, a u rokovima određenim prospektom Fonda. Relevantna kretanja u neto imovini Fonda iskazana su u Izvještaju o promjenama u neto imovini Fonda. U skladu s ciljevima iznesenima u *bilješci 1: Opći podaci te politikama upravljanja rizicima*, Društvo za upravljanje nastoji uključiti primljene doprinose u Fond u odgovarajuća ulaganja Fonda pri tome održavajući dostačnu razinu likvidnosti Fonda kako bi se omogućio pravovremen otkup udjela. Ako je potrebno, Društvo za upravljanje može povećati likvidnost Fonda kratkoročnim pozajmicama putem repo poslova, tj. poslova prodaje i ponovnog otkupa vrijednosnih papira ili prodajom imovine Fonda.

Cijena udjela Fonda na dan izvještavanja iznosi 306,2323 kuna (2020.: 279,4422 kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktnе ili indirektne štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Društvo za upravljanje je u cilju smanjenja operativnih rizika izvršilo strogu podjelu poslovnih procesa i odgovornosti u skladu s pravnim propisima, pravilima Raiffeisen Grupe, internim procedurama te primjenjujući najbolju praksu u industriji za slučaj specifičnih poslovnih procesa. Društvo za upravljanje nastoji smanjiti operativni rizik maksimalnom automatizacijom procesa kod redovnih poslovnih aktivnosti, zaštitom prostorija i IT sustava, postojanjem dopunskog IT sustava u slučaju pojave nepogode te provođenjem redovitih kontrola poslovanja od strane Uprave Društva za upravljanje, interne revizije, Upravljanje rizicima i drugih organizacijskih jedinica Društva za upravljanje koje sudjeluju u kontroli poslovanja kao i nadzorom od strane vlasnika Društva za upravljanje.

Društvo za upravljanje je ustrojilo učinkovita i primjerena pravila za prepoznavanje, upravljanje, praćenje i sprečavanje sukoba interesa te uspostavilo neovisnu funkciju praćenja usklađenosti koja je zadužena za primjenu i nadzor tih pravila.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

16. FER VRIJEDNOST

Većina finansijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost finansijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge finansijske instrumente, uključujući potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeća ovih finansijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerjenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerjenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa.

Razina 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Glavne metode i prepostavke za procjenu fer vrijednosti finansijskih instrumenata su opisane u *Bilješci 2: Pregled temeljnih računovodstvenih politika, odjeljak Principi mjerjenja fer vrijednosti*.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

16. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze Fonda koja se mjeri po fer vrijednosti na datum izvještavanja:

2021.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Vlasnički vrijednosni papiri	12.276.011	-	1.218.305	13.494.316
Ulaganja u investicijske fondove	7.271.878	-	-	7.271.878
Dužničke vrijednosnice	811.468	-	-	811.468
<i>Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužničke vrijednosnice	3.026.986	9.095.390	-	12.122.376
Ukupno	23.386.343	9.095.390	1.218.305	33.700.038

2020.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Vlasnički vrijednosni papiri	9.346.041	-	833.372	10.179.413
Ulaganja u investicijske fondove	2.883.342	-	-	2.883.342
Dužničke vrijednosnice	1.146.538	-	-	1.146.538
Izvedeni finansijski instrumenti	-	74.591	-	74.591
<i>Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužničke vrijednosnice	710.360	11.233.122	-	11.943.482
Ukupno	14.086.281	11.307.713	833.372	26.227.366

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

16. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Društvo za upravljanje, sukladno Pravilniku i internoj proceduri za vrednovanje instrumenata, krajem svakog mjeseca provjerava aktivnost instrumenata u portfelju Fonda na osnovu kriterija navedenih u *Bilješci 2: Pregled temeljnih računovodstvenih politika*.

U slučaju promjene statusa aktivnosti nekog instrumenta, Društvo za upravljanje mijenja način vrednovanja istog. Provjerom aktivnosti tržišta za kraj 2020. godine obveznica RHMF-O-227E bila je klasificirana u razinu 2 s obzirom da se istom nije trgovalo na aktivnom tržištu, dok je obveznica RHMF-O-23BA bila klasificirana u razinu 1 (trgovanje na aktivnom tržištu). Provjerom aktivnosti tržišta za kraj 2021. godine obveznica RHMF-O-227E bila je klasificirana u razinu 1 (trgovanje na aktivnom tržištu), dok je obveznica RHMF-O-23BA bila klasificirana u razinu 2 s obzirom da se istom nije trgovalo na aktivnom tržištu.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržišima temelji se na ostvarenim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ukoliko su zadovoljeni uvjeti navedeni u *bilješci 2: Pregled temeljnih računovodstvenih politika*. Tržišna cijena korištena za finansijsku imovinu koju drži Fond ovisi o vrsti instrumenta i definirana je u *Bilješci 2: Pregled temeljnih računovodstvenih politika*. Instrumenti uključeni u razinu 1. su instrumenti koje čine prvenstveno ulaganja u državne obveznice i vlasničke instrumente koja su klasificirana kao finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i terminska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2. Razina 2 uključuje najvećim dijelom državne obveznice vrednovane po krivuljama prinosa eksternih cjenovnih servisa i dio korporativnih obveznica čija se vrijednost procjenjuje uzimajući u obzir krivulje prinosa državnih obveznica te usklađene za raspon između prinosa do dospijeća same korporativne obveznice i prinosa do dospijeća referentnih državnih obveznica, određenog u trenutku izdavanja korporativne obveznice ili naknadno korigiranog ovisno o promjenama u kreditnom riziku izdavatelja korporativne obveznice, tj. cijenama ostvarenim transakcijama na tržištu.

Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi. Ulazni podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerjenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerjenja. Međutim, cilj mjerjenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerjenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda diskontiranog novčanog toka
- Metoda usporednih vrijednosti (Peer grupa)

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

Fer vrijednost	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Korišteni input	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti cijene
CIAK	304.702	Procjena korištenjem diskontiranih novčanih tokova	diskontna stopa; stope rasta; stopa terminalnog rasta	6,72%; 10%; 2%	+/- 10 p.b. -30.470/
GRUPA					+30.470
D.D.					
- CIAK-R-A					
MERITUS	913.603	Procjena korištenjem diskontiranih novčanih tokova	diskontna stopa; stope rasta; stopa terminalnog rasta	7,55%; 10%; 2%	+/- 10 p.b. -91.360/
ULAGANJA					+91.360
d.d.					
- MRUL-R-A					

Sljedeća tablica prikazuje uskladbu između početnih i završnih stanja za mjerjenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno
Stanje na 31. prosinca 2020.	833.372
Neto dobici priznati kroz dobit ili gubitak	384.933
Kupnje/ Prodaje	-
Prijenos u/iz razine 3	-
Stanje na 31. prosinca 2021.	1.218.305

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Finansijski instrumenti koji se ne mijere po fer vrijednosti

Na dan 31. prosinca 2021. godine, ulaganja u finansijske instrumente koja se vrednuju po amortiziranom trošku iznose 8.676.746 kuna (31. prosinca 2020.: 4.560.986 kuna). Fer vrijednost tih instrumenata na 31. prosinca 2021. iznosila je 9.215.955 kuna (31. prosinca 2020.: 4.851.613 kuna).

Ostali finansijski instrumenti koji se ne mijere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju kratkoročnu finansijsku imovinu i obveze čija neto knjigovodstvena vrijednost približno predstavlja fer vrijednost.

17. POVEZANE STRANE

U skladu sa Zakonom, povezane strane Društva za upravljanje i Fonda su dioničari Društva za upravljanje i njegovi direktni ili indirektni vlasnici s udjelom iznad 10%, članovi Upravnog i Nadzornog odbora Društva za upravljanje i njihova bliža rodbina, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te Depozitar. Naknade Upravi i drugom ključnom rukovodstvu kako je navedeno iznad, plaćaju se iz imovine Društva za upravljanje, te su u skladu s tim prikazane u finansijskom izvještaju Društva za upravljanje.

2021.

Naziv povezane osobe	Imovina	Obveze	Prihod	Rashod
ADDIKO BANK D.D.	15.652	-	215	7.446
RAIFFEISEN DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA D.D.	-	43.524	-	455.849
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	4.927.398	-	16	15.440
Ukupno	4.943.050	43.524	231	478.735

2020.

Naziv povezane osobe	Imovina	Obveze	Prihod	Rashod
ADDIKO BANK D.D.	4.032.709	1.619	216	17.073
RAIFFEISEN DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA D.D.	-	33.353	-	363.648
RAIFFEISENBANK AUSTRIA DD	-	-	116.696	82.290
Ukupno	4.032.709	34.972	116.912	463.011

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

18. UTJECAJ PANDEMIJE VIRUSA SARS-COV-2 NA POSLOVANJE FONDA

Globalna makroekonomска i tržišna kretanja u 2021. godini bila su obilježena utjecajem pandemije virusa SARS-CoV-2, a dodatno je hrvatsko gospodarstvo i tržište kapitala bilo pod utjecajem razornih potresa iz ožujka 2020. godine u Zagrebu te iz prosinca 2020. u Sisačko-moslavačkoj županiji. Godinu 2021. obilježila je neizvjesnost oko daljnog razvoja pandemije i oporavka svjetskog gospodarstva. Međutim, krajem 2020. godine odobrena su prva cijepiva protiv virusa koji je uzrokovao pandemiju, a početkom 2021. godine započelo je cijepljenje stanovništva koje se nastavilo tijekom cijele godine. Posljedično tome dionička tržišta kapitala su nastavila oporavak u 2021. godini, dok su obveznička tržišta doživjela umjereni povećanje kamatnih stopa uslijed očekivanja tržišnih sudionika o porastu inflacije nakon provođenja fiskalnih poticaja.

Fond većinu svojih ulaganja ostvaruje u Republici Hrvatskoj. Globalna kriza i potresi imali su značajan negativan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo u 2020. godini, ali je u 2021. godini došlo do oporavka te je prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku isto ostvarilo snažan rast BDP-a od 10,4% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, istovremeno je indeks potrošačkih cijena u Republici Hrvatskoj u 2021. godini porastao za 5,5%, prvenstveno zbog poremećaja u lancima opskrbe i jakom potražnjom za sirovinama, a što je dovelo do postupnog rasta proizvođačkih cijena koje su se odrazile i na krajnje potrošače.

U 2021. godini obveznice Republike Hrvatske ostvarile su negativan prinos u iznosu od -0,55%. Međutim, dioničko tržište u Republici Hrvatskoj imalo je značajan rast te je vrijednost dioničkog indeksa CROBEXtr povećana za 22,1%. S druge strane, obveznice na razvijenim inozemnim tržištima kapitala ostvarile su prinos od 0,69%, dok su dionice porasle za 31,1%.

Poslovanje Fonda u 2021. godini bilo je pod značajnim utjecajima prethodno navedenih događaja te je vrijednost udjela Fonda tijekom cijele godine imala uglavnom kontinuirani rast s manjim povremenim korekcijama. Fond je u 2021. godini imao prinos od 9,59%, a isti je prvenstveno rezultat značajnog pristupa na domaće i inozemna dionička tržišta. Sam tržišni rizik Fonda, iako nešto povećan krajem 2021. godine u odnosu na početak godine, tijekom 2021. godine nije imao značajnije poraste te se kretao u rasponu od 2,4% do 5,3%.

Društvo primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Takav pristup omogućuje Društvu da odgovori na pojavu šokova na tržištima kapitala na primjeren način, a imajući u vidu i dugoročnu strategiju upravljanja imovinom Fonda. Sustav upravljanja rizicima koji je Društvo uspostavilo omogućuje primjereni odgovor na pojavu šokova na tržištima kapitala, kako sa strane praćenja razine volatilnosti Fonda i pojedinih klasa imovine koje čine portfelj Fonda, tako i sa strane praćenja utjecaja tržišnih šokova na prinose i rizike Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

19. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Nakon datuma bilance poslovanje Fonda i Društva nastavilo se u okolnostima koje su obilježile 2021. godinu, tj. u uvjetima neizvjesnosti oko daljnog razvoja pandemije i oporavka svjetskog gospodarstva. Međutim, krajem veljače 2022. godine došlo je do izbijanja sukoba u Ukrajini i značajnog povećanja neizvjesnosti na tržišta kapitala zbog geopolitičkih rizika. Posljedično tome dionička tržišta kapitala su doživjela značajnu korekciju cijena, dok su hrvatske državne obveznice doživjela značajno povećanje kamatnih stopa uslijed porasta inflacije i geopolitičke situacije. Hrvatsko dioničko tržište ostvarilo je od početka godine do sredine ožujka 2022. godine prinos od -7,9%, dok je prinos hrvatskih državnih obveznica iznosio -6,4%. U istom razdoblju inozemna razvijena dionička tržišta pala su za -13,3%, dok su obveznička tržišta imala rast od 0,5%. Sukladno prethodno navedenom, prinos Fonda je u navedenom razdoblju iznosio -3,9%, dok je tržišni rizik Fonda dodatno porastao u odnosu na kraj 2021. godine na razinu od 9,0% uslijed daljnje geopolitičke neizvjesnosti.

Neovisno od budućih kratkoročnih kretanja na finansijskim tržištim, mirovinski fondovi su dugoročni ulagači te se očekuje da utjecaj tržišnih šokova, koji se događaju s vremena na vrijeme, tijekom vremena investiranja bude neutraliziran kada dođe do oporavka tržišta. Stoga, Uprava Društva za upravljanje ne očekuje značajan dugoročno negativni utjecaj geopolitičke situacije na poslovanje Fonda. Na temelju trenutno dostupnih informacija, ne predviđa se neposredan i značajan negativan utjecaj na Fond, njegovo poslovanje, finansijski položaj i rezultate poslovanja. Također, Fond tijekom 2021. godine, kao i u razdoblju od početka 2022. godine do objave izvještaja nije imao likvidnosnih problema.

Međutim, ne može se isključiti mogućnost da produženo razdoblje geopolitičke nesigurnosti, kao i posljedični negativni utjecaj na ekonomsko okruženje u kojem Fond posluje neće imati štetan utjecaj na Fond, njegov finansijski položaj i rezultate poslovanja, kratkoročno i srednjoročno gledano. Menadžment nastavlja pažljivo pratiti situaciju te će reagirati dalnjim mjerama ublažavanja utjecaja takvih događaja i okolnosti kako se događaju.

Operativno poslovanje Društva početkom 2022. godine i dalje se odvija sukladno mjerama za osiguranje kontinuiteta poslovanja te se očekuje postepeno smanjivanje mjera za suzbijanje pandemije. Nadalje, tijekom posljednjih nekoliko tjedana poslovanje Društva i dalje se odvija neprekinuto te Društvo nema operativnih ili likvidnosnih problema.

20. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE

Društvo na dan 31. prosinca 2021. godine nema potencijalnih ni preuzetih obveza (31. prosinca 2020. godine: nema nepredviđenih obveza).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

21. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje odobrila je i potpisala Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. dana 31. ožujka 2022. godine:

Predsjednik Uprave

Gordan Šumanović

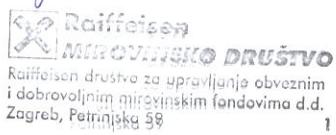
Članica Uprave

Eva Horvat

Član Uprave

Bojan Vuković

1